

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۸) دیماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به تشدید مجازات بکار گماردن اطفال کمتر از ۱۲ سال در کارگاههای قالیبافی و ارسال بمجلس سنا .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع بتشکیل نیروی بآبداری و ارسال به مجلس سنا .
- ۸- طرح سؤال آقای دکتر عاملی از وزارت بیداری و جواب آقای معاون وزارت بیداری .
- ۹- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : پزشکیور - محدث زاده - ماهیار .
- ۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع به لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلیها و مراتع .
- ۴- استرداد لایحه قانونی اصلاح تبصره ۳ ماده ۱۰- قانون انحلال بنگاه خالصجات بوسیله تیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۵- تصویب صورت جلسه های عصر سه شنبه سوم و پنجشنبه پنجم دی ماه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه آقایان:

دکتر اعتمادی - موسوی ماکوئی - پاینده - دکتر اسدی - ظفر - پرویزی - مجد - بانو دکتر دولتشاهی هر کدام یکساعت .

غائبین مریض - آقایان:

مهندس فروهر - مهندس اردلان - بختیار - بختیاری پور - پردلی - پزشکیور - سعید وزیری - سلیمانی کاشانی - شاهنده - شکیبیا - دکتر عدل طباطبائی - فولادوند - کاسمی - دکتر کفائی - کیلانتری - دکتر وفا .

غائبین در رأی - آقای جهانشاهی یک رأی .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود . (شرح زیر خوانده شد) .

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر صدر - دکتر عظیمی - مهرزاد - بلطغانی پور - مهندس ریاحی - خانلر قراچورلو - دکتر امین - ساکینیان - دکتر شریعت - دکتر صالحی - عجم - مهندس عطاءئی - دکتر قهرمان - مهندس معتمدی - موقر - بانو زاهدی .

رئیس - نظایر قبیل از دستور را شروع میکنیم آقای پزشکپور، فرمائید.

پزشکپور - همکاران گرامی همانطور که آگاهی دارید پربروز، دنبال مذاکرات، تمر بخش سران سه کشور هم پیمان منطقه ای دولت های شاهنشاهی ایران - پاکستان و ترکیه در کراچی اعلامیه ای صادر شد که این اعلامیه نه تنها برای ملت ایران بلکه برای ملت های آسیائی و بطور کلی برای مبارزات آزاد بخش همه ملت های جهان اعلامیه ای تحسین آمیز و افتخار آمیز هست (صحیح است) اعلامیه کراچی در واقع با خود اصول آئین سیاست مستقل ملی را آورد اصولی که راهنمای مبارزات ملل و راهنمای برقراری روابط سیاسی در جهان بر اساس حاکمیت ملتها و رعایت مصالح و حقوق تاریخی و سیاسی ملت ها است مفاد این اعلامیه را بطور قطع همکاران گرامی بررسی کرده اند مطالب و مضامینی که در این اعلامیه مندرج است بخوبی دلالت بر این حقیقت دارد که ملت های آسیائی و بویژه سه ملت هم پیمان به اصول و ضوابطی که باید در هر منطقه ای جایگزین اصول و ضوابط استعماری بشود آگاهی کامل دارند بطور قطع اعلامیه کراچی دقیقاً از منویات و اندیشه های بلند و آزادگی بخش رهبر ملت ایران الهام بسیار گرفته است توجه به فرایض و جملات گوناگون اعلامیه نشان میدهد همانطور که عرض کردم اصول و آئین سیاست مستقل ملی در قسمتهای گوناگون این اعلامیه چه در آنجا که نسبت به مسائل کلی جهانی بررسی و نتیجه گیری بهائی شده است و چه در آنجا که نسبت به مسائل منطقه ای اظهار نظر شده است ملحوظ نظر قرار گرفته در اعلامیه تصریح شده است که سه کشور هم پیمان اصول و مقررات سازمان ملل و منشور ملل متحد را محترم می شمارند و معتقد به رعایت هر چه بیشتر این اصول هستند در اعلامیه تصریح شده است که رعایت اصل حاکمیت ملتها و رعایت تمامیت ارضی کشورها و رعایت استقلال سیاسی ملت ها و بطور کلی اعمال همه جانبه اصل حاکمیت ملتها از اصولی است که مورد تأیید کشور های هم پیمان است و اینگونه تأکید به اصل حاکمیت ملتها اعلام این حقیقت و واقعیت است که ملت های آسیائی

موقعیت تاریخی، موقعیت ویژه خود را شناخته اند و نتایج مبارزات بزرگ را برای حفظ حاکمیت خود ادامه میدهند بلکه این مبارزات و کوششها برای ایجاد جهانی دور از ستم، جهانی دور از نفوذ سیاست های استعماری اثرات بسیار خواهد داشت (صحیح است) من وقتی مفاد این اعلامیه را در این خصوص مطالعه میکردم بیادم افتاد پیام راهنمایی کننده و روشنگری که چند روز پیش شاهنشاه ایران زمین برای ملت هند فرستادند در این پیام به این نکته اساسی اشاره شده بود و تصریح شده بود که ملت های آسیائی باید مسئولیتهای مساوی و معنوی بیشتری را قبول کنیم برای اینکه هر چه بیشتر بتوانیم قدرتهای بیگانه را در آسیا کاهش بدهیم چنین مضمون و مفهومی در مفاد این اعلامیه استنباط و احساس میشود چنین مفهوم و مضمونی اساس کاری عمیق و همه جانبه قرار گرفته است اساس اعلام اصل مهمی قرار گرفته است که اصل حاکمیت ملتها است و اساس اعلام این نظر قرار گرفته است تا کشور های هم پیمان و ملت های هم پیمان با هر گونه اعمال زور برای تصرف سرزمین ملت های دیگر و با غصب حقوق ملت های دیگر مبارزه ای بی گیر دارند (صحیح است) در این اعلامیه با دقت خاصی بد لزوم رعایت حاکمیت مساوی ملتها اشاره شده است و این اصطلاح و توجه و آوردن این اصطلاح در متن اعلامیه بطور قطع نقطه عطفی است در تاریخ ملت ها بویژه در تاریخ مبارزات آزادی بخش ملت های آسیا و در واقع احساس آن مسئولیت مشترک و قبول آن تعهدات مشترک برای يك مبارزه هماهنگ ضد استعماری و برای يك مبارزه در جلو گیری از گسترش نفوذ بیگانه در آسیا بطور واضحی استنباط میشود بر اساس چنین اصولی که ابتدا در اعلامیه نسبت به روابطی که باید میان ملت های جهان وجود داشته باشد بحث و بررسی شده است آنجا که مسائل حساس منطقه ای مورد بررسی و اشاره قرار گرفته مسائل حساس منطقه ای چه آن قسمت که مربوط به ما است و چه آن قسمت که مربوط به پاکستان و ترکیه است و در نتیجه بر اساس چنین مسئولیت مشترک و قبول این مسئولیت و تعهدات مشترک است که مسائل هر يك از این سه کشور با هماهنگی و همدردی اظهار نظر صریح و قاطع شده است و بیشک این اظهار نظر صریح و قاطع نسبت به مسائل ملی سه

کشور هم پیمان نتیجه و حاصل اجرای سیاست مستقل ملی و نتیجه و حاصل رعایت اصول حاکمیت ملتها در این منطقه آسیا بخصوص برای ما جای بسیار خوشنودی است و جای سیاستگرایی بسیار است، جای سیاستگرایی از رهبر بیدار و آگاه دلمت ایران زمین است (صحیح است) که در این امر شرکت فرمودند و بهر حال بطور درخشان و بطور افتخار آمیز و برای نخستین بار در يك اعلامیه مهمی قبل از آنکه به مسائل دیگر کشورها اشاره بشود سه کشور هم پیمان نسبت به حقوق ملت ایران در خلیج فارس اظهار نظر صریح و قاطع کرده اند (صحیح است) بطور قطع این افتخار بزرگ یکی از پیروزی های بزرگ اجرای سیاست مستقل ملی و پیروزی از آئین سیاست مستقل ملی است همانطور که عنایت فرمودید در اعلامیه به این نکته اساسی اشاره شده است که سران کشورهای هم پیمان تأیید میکنند که منویات حفظ صلح و ثبات در خلیج فارس بعهده کشور های کرانه های خلیج فارس است این اصل سیاست مستقل ملی ایران است که در طی قرن ها و هزاره های تاریخ همچنان از اصول انفکاک ناپذیر خلیج فارس بوده (صحیح است) و مبارزات ملت ایران در طی سال های اخیر بخصوص بر این اساس بوده است که این واقعیت تاریخی را تفهیم بکنند و این حقیقت را برای دنیا بیان کنند که خلیج فارس و سرنوشته خلیج فارس صرفاً مرتبط است با مردمی که در کرانه های این خلیج زندگی میکنند و هیچ سیاست بیگانه، هیچ قدرت بیگانه حق دخالت در امور خلیج فارس را ندارد (صحیح است) سیاست های بیگانه و استعماری در دهه های اخیر پنجه های تجاوز کار خودشان را بر خلیج فارس مسلط کرده بودند و بعد که ناچار شدند که در برابر بیداری ملت های آسیا در برابر بیداری و نقش صاحبان حقیقی خلیج فارس این منطقه را ترك نکنند همانگونه که رهبر ملت ما بکرات اعلام داشته اند کوشیدند که بطریق دیگر و از در دیگری خودشان را وارد خلیج کنند و بیشتر بهانه این اقدامات این بود که میخواهند امنیت خلیج را حفظ کنند، میخواهند صلح را در خلیج فارس استقرار دهند، میخواهند وضع ثابتی در خلیج فارس بوجود بیاورند، میخواهند منافع ساکنان خلیج فارس را

حفظ کنند در حالیکه واقعیات گذشته حقایق را که در این دهدها پشت سر گذاشته ایم و وضع کنونی نشان میدهد آن عاملی که همیشه در این زمانها ایجاد عدم امنیت و ناآرامی، ایجاد تزلزل در وضع خلیج فارس و حقوق ساکنین خلیج فارس کرده است دخالت همین سیاست های بیگانه است که بناحق با در خلیج فارس گذاشته اند (صحیح است) در آن هنگام که ساکنان خلیج فارس خود بن امور خلیج مسلط بوده اند در آن هنگام که شاهنشاه ایران رهبری امور خلیج فارس را بعهده داشته است و دیگر ساکنان کرانه های خلیج و جزایر خلیج این همگامی را داشته اند با اصل ارشاد شاهنشاه ایران در خلیج فارس همواره ثبات و امنیت و حفظ منافع ساکنان خلیج فارس در این منطقه مستولی بوده است آن بیگانگان و سیاست های بیگانه ای که بعنوان دفاع از خلیج فارس میخواهند پنجه استعماری خود را در این منطقه نگاه بدارند باید بدانند همه تا بسا ما آنها همه زنجها همه غمها همه ستمهایی که ساکنان خلیج فارس و کرانه خلیج فارس متحمل میشوند از وجود غیر لازم و غیر ضروری آنها در این منطقه است (صحیح است) شاهنشاهی ایران رهبر ملت ایران در موارد گوناگون اعلام داشتند که این سیاست های رنگارنگ و بیگانه باید خلیج فارس را ترك کنند و بگذارند تا ملت ایران، تا نژاد ایرانی، تا شاهنشاهی ایران همگام و همدوش با دیگر ساکنان کرانه های خلیج آن نقش و وظیفه ملی رسالت منطقه ای و رسالت تاریخی را در این منطقه ایفاء کنند این یکی از اصول مسلم سیاست ملی ایران بود اکنون بجاست ما بخود با بیلبابهای باشیم برای اینکه کوششها و مبارزات بر اساس اصول آئین سیاست مستقل ملی بدانجا رسید که این اصل سیاست مستقل ملی بصورت يك اصل مسلم سیاست و صلح منطقه ای پذیرفته شد و این آن واقع مهم تاریخی است که در کنفرانس کراچی رخ داد این اصل که در اعلامیه مذکور شده است در واقع يك اصل تازه نیست يك اصل تاریخی است زیرا تجاوز به خلیج فارس تجاوز بحاکمیت ملت ایران در خلیج فیازس تنها تجاوز به ملت ایران نیست بلکه تجاوز به همه مردم و ملت های است که در همه آسیا میان زمینگی میکنند

خلیج فارس تنها شهر که ملت ایران نیست خلیج فارس در آسیای میانه شاعر که حیاتی آسیای میانه است و بدیهی است هر گونه تجاوز بحقوق ملت ایران در این مناطق تجاوز بحقوق ملت های دیگر هم هست که در این مناطق زندگی میکنند چنین هم بستگی است و چنین منافع مشترک است که تعهدات، مسئولیت های مشترک را موجب میشود این اصل و در واقع این همگامی این هم آهنگی در مورد یکی از مهمترین مسائل مربوط به سیاست مستقل ملی و حاکمیت ملی ما نمایندگان و بیان کننده این واقعیت است که ملت های این منطقه نسبت به موارد دیگر هم نسبت بحقوق و حاکمیت خود چنین موافقتها و همگامی دارند زمانی که بی سیاستها فکر میکردند آنها مجازند و حقوق دارند به نشینند در باره سر نوشت مادر باره مصالح ملت های آسیای در باره حاکمیت مردم این منطقه در باره حقوق سیاسی و تاریخی ما بهر سان که میخواهند داوری کنند و تصمیم بگیرند ولی اهمیت و ارزش این اعلامیه گذشته از مطالبی که عرض کردم همکاران گرامی در این است که ملت ما هم با آگاهی کامل باثباتی کامل اعلام کردند که دوران چنین سیاستهایی به پایان رسیده و ملت های آسیای و بویژه ملت های هم پیمان آسیای برای دفاع از اصول حاکمیت ملت ها و مبارزه با سیاست های استعماری عزمی حزم دارند بدین مناسبت بود که بحضور همکاران گرامی آمدم برای اینکه نخست سیاسی بی پایان گروه پارلمانی بان ایران است و همه کوشندگان بان ایران است که بی شک هم همکاران گرامی و ملت ایران دردنبال سیاستی هم آهنگ هستند به پیشگاه رهبر انقلاب اجتماعی ایران زمین پیشکش بدارم (صحیح است) و دوم سیاسی و سیاسی گزاری خود را از این آگاهی و توجه و قوفی که سران دولتهای پاکستان و ترکیه نسبت بحقوق ملی ایران در خلیج فارس و وضع شایسته ای که باید خلیج فارس داشته باشد اعلام داشته اند بیان بکنم و سوم اینکه در پیشگاه مجلس شورای ملی این نکته را عرض کنم که بطور قطع این اعلامیه و مفاد اعلامیه سر فصل تحولات و سر فصل دیگر کونیهای عظیم تری در راه اجرای سیاست مستقل ملی در آسیای میانه و آسیا بطور کلی خواهد بود و موجب ایجاد آثار بسیار درست رعایت هر چه بیشتر حاکمیت در

روابط سیاسی و صحنه سیاست جهانی خواهد بود (آفرین) رئیس - آقای ماهیار تشریف بیاورید.

نمایندگان - نیستند

رئیس - آقای محدث زاده بفرمائید.

محدث زاده - فرمایشات شاهنشاه آریابامهر در شورای عالی اقتصاد و حمایت کامل و بیدربقی که از طبقه زحمتکش و محروم کارگر قالیباف بعمل آوردند شور و شعف بی پایان در دلهای افسرده نامبردگان که سازنده صنعتی مهم و قدیمی و در عین حال ارزنده میباشد بوجود آورد و بار دیگر این اصل مسلم به ثبوت رسید که رهبر بزرگ ملت ایران هیچگاه از فکر رفاه و آسایش طبقات مختلف مملکت غافل نبوده و خوشنودی ایشان در شاد کردن دلی را تجدید و ستم دیده است.

شاهنشاه آریابامهر در بیانات خود میفرمایند امر قالیبافی در ایران بوضع موجود برای ما غیر قابل تحمل است و با انقلاب ملی ما تطبیق نمیکند استعمار فرد بوسیله فرد دیگر به بدترین و زشت ترین و گریه ترین وجه در این کار ادامه دارد و متأسفانه هستند پدران بی انصافی که خدمات فرزندان را پیش فروش و تعهد میکنند از سنین طفولیت در کارگاههای قالیبافی باروزی دو سه ربال کار کنند آنهم در محل هایی بدون نور، بدون آفتاب و بدون کوچکترین وسائل بهداشتی. در نتیجه این اطفال بیگناه و بی پناه سلامتی خودشان را در این دخمه ها از دست میدهند و افراد ناسالم و ضعیف با پساهای لاغر و لرزان در عنفوان جوانی تحویل اجتماع میگرددند.

رجاء و ائق دارد این بار دیگر کارگر محروم فرش آینده خود و فرزندان را در قبال جان کنش تأمین مینماید زیرا توجه شاهنشاه آریابامهر پدر تاجدار و دلسوزش متوجه رنج فراوانی که میبرد گردیده و بسان همه شئون ناسامان دیگری که در سایه توجهات رهبر بزرگ انقلاب بهبود یافته اند منتظرند تا انقلاب عظیمی که به ما میارسان در مورد قالیبافان در شرف تکوین و نویسد آینده خوشی برای آنها است انجام پذیرد قانون تشدید مجازات بکار گماردن اطفال کمتر از دوازده سال در کارگاههای فرش بافی که گزارش شور دوم آن در دستور جلسه امروز مجلس

شورای ملی میباشد در کمیسیون کار و امور اجتماعی با توجه به پیشنهادات بین الشوریون تبصره ای باده و احدها اضافه شد که بموجب آن دولت مکلف است ظرف مدت یکسال موجبات تشکیل شرکتهای تعاونی فرشبافان و متمم کر ساختن کارگاههای قالیبافی را فراهم و کلیه کارگاههای خصوصی و خانوادگی را در روستاها و شهرستانها متمرکز و کارگران قالیبافی را از مقررات قوانین کار و بیمه های اجتماعی بطور کامل برخوردار سازد.

متأسفانه این تبصره در کمیسیون دادگستری حذف گردید از آنجا که کارفرمایان در گذشته برای فرار از تعهدات خود در مقابل کارگر با استفاده از ماده هفت قانون کار کارگاههای خود را بخانه ها منتقل کرده اند از نمایندگان محترم تمنا دارم با مصوبه کمیسیون کار و امور اجتماعی موافقت و با رأی خود امکان جلوگیری از کار اطفال کمتر از دوازده سال را فراهم فرمایند در خانه اجاره میخواهد بدن وسیله مراتب قدر دانسی و حق شناسی کارگران قالیباف کرمان را به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریابامهر معروض واز خداوند برایشان موفقیت روز افزون و بقای سلطنت و دوام عمر آرزو نمایم (احسن).

رئیس - آقای ماهیار بفرمائید.

ماهیار - مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی نمائندگان محترم، این روزها حادثه عجیب و انفاق غریبی در جهان انسانیت و عالم بشریت بوقوع پیوسته است نمائندگان محترم میدانند انسان بعد از یک سلسله مطالعات عمیق موفق شده است که از کوره خاکی بگذرد و از حیطه جاذبه و نفوذ این محیط خاکی قدیم کام باندتری به کرات دیگر بگذارد این موفقیت عظیم را باید بجهان علم و دانش تبریک و تهنیت گفت این پیروزی یک پیروزی شکرفی برای دولت آمریکا و دانشمندان و فرهنگ آن کشور و فضانوردان آمریکائی محسوب میشود جهان با این موفقیت توانست بعد از طی ۳۸۰ هزار کیلومتر بر مخاطره برای نخستین بار در جهان تمدن در ۱۱۱ کیلومتری مدار ماه قرار گیرد و پس از ده بار گردش بدور این مدار و با کسب اطلاعات جدید و مفیدی مجدداً ۳۸۰ هزار کیلومتر را طی کنند و زمین بر گردند و مخاطرات

عظیمی را متحمل شوند دنیای علم و فرهنگ بفرهنگ جهان خصوصاً فرهنگ آمریکا و نهج و شجاعت و شهامت فضانوردان و دقت نظر دانشمندان آن کشور یادیده تحسین و تعظیم مینگردد و تمجید و تحسین میکند تمام رهبران بزرگ دنیا از جمله رهبر خردمند و فرهنگ پرور و دانش دوست ما شاهنشاه آریابامهر بامت دوست و کشور آمریکا صمیمانه تبریک گفته اند و هدفهای علمی آن کشور را مورد تحسین و تمجید قرار داده اند اینجانب بنام یک فرد فرهنگی که همیشه در آرزوی پیشرفت و توسعه علم و دانش است این پیشرفت عظیم را بفرهنگ آن کشور آمریکا بفرهنگ دنیا صمیمانه تبریک و تهنیت عرض میکنم امیدوارم که پیشرفتهای علم و دانش روز بروز توسعه یابد و انسان موفق شود گامهای مؤثرتری در تسخیر فضا و تسخیر کرات بفتح عالم بشریت و جهان انسانیت بردارد از هر چه بگذریم سخن دوست خوشتر است نمائندگان محترم مستحضرد در زمان سلطنت سلسله خلیل پهلوی یعنی رضاشاه کبیر و شاهنشاه آریابامهر و دوره سلطنت پرافتخارشان بر نامه های ملی و مجله های دسریں ملت ایران یکی پس از دیگری با موفقیت و پیروزی انجام گرفت و میگیرد که اگر اسم ببریم منشور هفتاد من کاغذ شود از جمله آنها بود سر لوحه آنها اصلاحات ارضی مبارزه شدید با جهل و فقر و مرض در کشور و همچنین آزادی زنان و کارگران و برنامه های دیگر با موفقیت انجام شد این برنامه های تحسین آمیز و افتخار آمیز مخصوصاً در دوران انقلاب سفید یعنی در دوران انقلاب شاه و ملت و دولتهای حزبی با افتخار عجیبی و با موفقیت یکی پس از دیگری انجام میگردد یکی از این برنامه ها ایجاد برنامه ذوب آهن و موفقیت دیگر لوله کشی گاز از جنوب بشمال و آستارا و فروش آن بکشور همجوار شوروی است ایجاد لوله کشی گاز باعث میشود که کشور ما در آینده از بزرگ بتواند برنامه های صنعتی خود را با پولی که از این راه بدست میآورد با موفقیت انجام بدهد در ضمن شهر هاییکه در مسیر این برنامه واقع شده اند از گاز حاصله استفاده نمایند من این چند ماهیکه شاهد و ناظر بوده ام که مسئولان امر با چه

دلسوزی و مسائل اقتصادی را از کشور همجوار وارد میکنند و اوله‌ها را با سرعت جاگذاری میکنند همکاران از جمله مسبقند که جاده ۲۰ ساله و قدیم آستارا به اردبیل به بندرپهلوی ظرفیت و کاباسیته اینهمه رفت و آمد را ندارد و چه بسا موقع بارندگی مخصوصاً با تمام فعالیتها که مسئولین راه‌ری می‌کنند خراب میشود و قابل عبور و مرور نیست سال گذشته من خواهش کرده بودم و از دولت جناب آقای هوبدا و ایشان وعده فرمودند که در سال ۴۸ این راه را هر چه زودتر اسفالت بکنند تمام مردم اهالی آستارا، اردبیل حتی آذربایجان که در مواقع ناستان از بکر اینه سواحل آستارا استفاده میکنند منتظر این موفقیت عظمی هستند که این جاده و شاهراه هر چه زودتر اسفالت شود و باز خواستم تشکر کنم از دولت که با بیداری که در برنامه‌های خود دارد و به پیروی از منویسات رهبر خردمند ما روز بروز برنامه‌هایی انجام میدهند که موجب تحسین و تأیید مردم است یکی از این برنامه‌ها که در شب در روزنامه‌ها خواندم اتصال راه آهن شوروی به آستارا و انشاء الله اتصال این راه آهن به بندرپهلوی و بفرزین خواهد بود و اهالی کیلان انتظار این را دارند که این برنامه بزودی انجام بشود و وضع اقتصادی کیلان روز بروز سیر ترقی و تکامل را طی بکند و پیش از پیش مورد توجه قرار بگیرد از موضوعات دیگر که مورد درخواست اهالی کیلان است و سال گذشته هم چندین بار به اطلاع ساخت مقدس مجلس شورای ملی رساندم تأسیس و ایجاد دانشگاه است و در کمیسیون آموزش و پرورش هنگامیکه لایحه تأسیس وزارت علوم مطرح بود وزیر دانش پرور ما جناب آقای دکتر رهنما وعده فرمودند که پس از تکمیل دانشگاه‌های موجود اقدام بتأسیس دانشگاه کیلان که از دیرباز مورد تقاضای اهالی فرهنگ پرور و فادان کیلان بوده این آرزوی دیرین را بمنصه عمل در بیاورند باز تکرار میکنم میخواستم خواهش کنم از جناب آقای وزیر علوم که دانشگاه‌های کشاورزی که مقدمانش فراهم شده و همچنین جنگل و دانشگاه‌های دیگری که برای کیلان نهایت ضرورت را دارد خصوصاً رشته‌هایی که با سهولت انجام میشود دانشگاه ادبیات است کیلان حتی باندازه کافی فارغ التحصیل رشته ادبیات ندارد و

فارغ التحصیلان رشته‌های دیگر هستند که این رشته را در دبیرستانها تدریس میکنند چه ایرادی دارد که وزارت علوم یا وزارت آموزش و پرورش با ایجاد دانشسرای عالی یا دانشکده ادبیات کمبود دبیران کیلان را بدین وسیله تأمین کنند و از فرصت استفاده میکنم و از وزارت آموزش و پرورش و اداره کل تربیت معلم که با ایجاد دانشسرای مقدماتی در شهرستانهای مختلف ایران خصوصاً آستارا کمبود آموزگار طوالش و آستارا را تأمین فرمودند تشکر میکنم و انتظارم این است که با ایجاد دانشسرای عالی کمبود دبیران این منطقه هم تأمین شود تمام کیلان کمبود دبیر دارد و یکی از قسمتهایی که خیلی کمبود دبیر دارد منطقه بخش نمین است که جزو حوزه انتخابیه آستارا میباشد و دارای یک دبیرستان شش کلاسه کامل طبیعی است غیر از دوسه ایسانسیه که آنجا تدریس میکنند بقیه دیپلمه‌هایی هستند که دوره دوم متوسطه را تدریس میکنند و صاحب نظران میدانند که مخصوصاً دوره کامل دبیرستان باید حتماً بوسیله متخصصان امر تدریس شود بنابراین با ایجاد دانشسرای عالی در کیلان کمبود دبیر تأمین میشود و دبیرستانها بصورت کامل مثل سایر نقاط ایران بسکار خود اشتغال خواهنددورزید. موضوع دیگری که میخواستم عرض کنم اهالی آستارا تقاضاهایی دارند و من تقاضایشان را به کمیسیون عرض کردم و آن این است که در ناستان گذشته وقتیکه جاگذاری لوله‌های گاز را جاگذاری میکردند قسمتی از اراضی مزروعی را مورد تخریب قرار دادند البته احتیاج داشتند و صاحبان آنها هم قول دادند و وعده فرمودند که قیمت زمینها را بعد از ارزیابی پرداخت میکنند جناب آقای دکتر اقبال که از شخصیت‌های بنام کشور هستند و دلسوزی خاصی نسبت باین امور دارند وعده فرمودند که خسارت وارده را جبران کنند و همه کشاورزان که مورد حمایت رهبر عالیقدر هستند در انتظار این هستند که خسارت آنها هر چه زودتر پرداخت گردد جبران بشود موضوع دیگر که میخواستم عرض کنم دونه‌های است که اهالی عنبران بخش نمین پیشگاه همایونی عرضه داشته‌اند این نامه‌ها را عیناً به پیشگاه مجلس تقدیم میکنم و انتظار دارم تقاضایشان مورد

احابت واقع شود همچنین خدمتگزاران آموزش و پرورش آستارا نامه‌ای نوشته‌اند که رونوشت آن همچنین نقاضای اهالی ننه کران که از روستاهای بخش نمین میباشد به پیشگاه مجلس تقدیم میکنم از حوصله‌ای که در اصغای عرض بنده مبذول فرمودید نهایت تشکر را دارم.

۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع به لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع

رئیس - وارد دستور میشویم گزارش کمیسیون راجع باصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون منابع طبیعی در جلسات عدیده باحضور آقای مهندس گلسترخی وزیر منابع طبیعی و آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه شماره ۳۳۳۲۸ - ۱۳۴۷/۸/۶ راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع را که شماره ۵۴۱ چاپ شده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی شرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع

ماده واحده - مواد و تبصره های زیر از قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب سیام مرداد ماه ۱۳۴۶ اصلاح میشود.

۱ - بند های زیر ماده ۱ اضافه میشود :

۲۱ - طرح مرتع داری - عبارت از طرحی است که بمنظور بهره برداری از مرتع مورد تصویب وزارت منابع طبیعی واقع شود.

۲۲ - واحددامی عبارت از یک رأس گوسفند است بز و سایر دامها هر کدام معادل چهار واحددامی محسوب میشود.

۲۳ - ظرفیت چرا عبارت از تعداد واحددامی است که طبق برآورد وزارت منابع طبیعی در یک فصل چرا در یک هکتار مرتع موضوع پروانه چرا با طرح مرتع داری میتواند چرا نماید.

۲ - ماده ۳ - شرح زیر اصلاح و سه تبصره بآن اضافه میشود :

ماده ۳ - بهره برداری از منابع مذکور در ماده ۲ توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی در هر مورد طبق طرحی بعمل خواهد آمد که بتصویب وزارت منابع طبیعی رسیده باشد و وزارت منابع طبیعی بازعات مفاد طرحهای مصوب قرارداد لازم را تنظیم و پروانه بهره‌برداری صادر خواهد نمود، وزارت منابع طبیعی مجاز است بهره برداری از منابع مذکور را رأساً عهده دار و یا با مشارکت اشخاص حقیقی یا حقوقی اقدام بتأسیس شرکتهای بهره‌برداری و صنایع چوب نماید.

تبصره ۱ - استفاده از مراتعی که برای آنها طرح مرتع داری تهیه و تصویب شده است برای تعلیف دام مستلزم اخذ پروانه چرا از وزارت منابع طبیعی و رعایت ضوابط و شرایطی است که وسیله وزارت مزبور آگهی و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲ - میزان سرمایه گذاری دولتی در این شرکتهای که بصورت بازرگانی اداره خواهد شد نباید از ۵۱ درصد سهام کمتر باشد.

تبصره ۳ - طرح نمونه اساسنامه شرکتهای مذکور از طرف وزارت منابع طبیعی تهیه و تصویب کمیسیونهای منابع طبیعی - استخدام و آرائی مجلسین خواهد رسید.

۳ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۶ بماده ۱۵ اضافه میشود :

تبصره ۶ - دولت میتواند برای حمایت از صنایع چوب و با تشویق صادرات عوارض موضوع این ماده را بپیشنهاد وزارت منابع طبیعی برای مدت معینی تقلیل دهد یا مؤدیان را از پرداخت آن معاف کند.

۴ - ماده و دو تبصره زیر بعنوان ماده ۱۵ مکرر اضافه میشود :

ماده ۱۵ مکرر - وزارت منابع طبیعی مکلف است وجوه

زیر بنای آن کشتار گاههای کشاورزی قبل از یکشتار در بر داشت
نمایند.

۱- برای هر زراس نر و بزغاله تا سه سال از تاریخ
تصویب این قانون ۱۰ ریال ویس از آن تا دو سال ۵۰ ریال و
بعد از سال ۱۰۰ ریال.

۲- برای هر زراس گوسفند، میش، بره ۲۵ ریال.

۳- برای هر رأس گاو، گاو میش، گوساله ۳۰ ریال.

تبصره ۱- شهر دارها مکلفند بر حسب تقاضای
وزارت منابع طبیعی عوارض مذکور را وصول و بحساب
وزارت منابع طبیعی منظور نمایند.

تبصره ۲- وزارت منابع طبیعی میتواند تا میزان
پنج درصد از وجوه فوق را برای پرداخت هزینههای
وصول و یا از مأمورین وصول بمصرف برساند.

۵- مواد ۱۸ و ۱۹ حذف میشود.

۶- ماده ۲۵ بشرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن
اضافه میشود:

ماده ۲۵- بمنظور رسیدگی و تصویب طرحهای
مربوط به بهره برداری از جنگل و مرتع و جنگل کاری و
تأسیس صنایع چوب و کاهغذاسازی و احداث راههای
جنگلی شورائی بنام شورای عالی جنگل و مرتع در
وزارت منابع طبیعی تشکیل میشود.

شورای عالی جنگل و مرتع از پنج نفر بشرح زیر
تشکیل میشود:

- ۱- وزیر منابع طبیعی
- ۲- معاون فنی وزارت منابع طبیعی
- ۳- رئیس دانشکده جنگلداری
- ۴- دو نفر از کارشناسان جنگل یا مرتع

تبصره ۱- ریاست شورای عالی با وزیر منابع طبیعی
خواهد بود.

تبصره ۲- دو نفر از کارشناسان جنگل یا مرتع
بنابر پیشنهاد وزیر منابع طبیعی و تصویب هیئت وزیران
برای مدت پنج سال منصوب خواهند شد.

۷- ماده ۲۱ حذف میشود.

۸- ماده ۲۲ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۲- حفظ و حراست منابع مذکور در ماده ۱۵

نصرای به آن اضافه میشود:

ماده ۳۳- میزان اراضی قابل واگذاری مذکور در
ماده ۳۱ بقرار زیر است:

- ۱- باشخاص حقیقی حداکثر نجاه هکتار.
- ۲- باشخاص حقوقی برای اجرای طرحهای دامداری
و دامپروری و کشت علوفه حداکثر ناهفتاد و پنج هکتار.
- ۳- باشخاص حقوقی برای اجرای طرحهای دیگر
حداکثر تا بیست و پنج هکتار.

تبصره- تعیین شرایط فنی و مالی متقاضیان بهره
برداری و نحوه واگذاری بموجب آییننامه‌های خواهد بود
که از طرف وزارت منابع طبیعی تهیه و تصویب هیئت
وزیران میرسد و در هر حال متقاضیان محلی باید ادا کردن
شرایط مسامی بر سایر متقاضیان حق تقدم دارند.

۱۵- ماده ۳۵ و تبصره‌های ۱ و ۲ آن بشرح زیر
اصلاح و تبصره‌های ۴ و ۵ بآن اضافه میشود:

ماده ۳۵- بهای فروش هر هکتار از اراضی جنگلی
جنگلی و مراتع غیر مشجر حلقه‌ای از حوزه آستانا تا
حوزه کبیداغی با توجه بموقعیت زمین و هزینه عمرانی و
سایر شرایط آن وسیله کمیسیون مندرج در تبصره ماده ۳۲
تعیین میگردد ولی در هر حال بهای هر هکتار زمین نباید

از ۵۰۰۰۰ ریال کمتر و از ۸۰۰۰۰۰ ریال بیشتر باشد و
جزیره‌های هر هکتار آن سالانه یک یا نود هم بهای آن
خواهد بود. کلیه وجوه حاصله از این محل در حساب
مخصوص نگهداری و بر حسب احتیاج پس از تصویب شورای
عالی جنگل و مرتع مندرج در ماده ۲۵ این قانون توسط
وزارت منابع طبیعی بمصرف هزینه‌های جنگل کاری و
احداث راههای جنگلی و تأسیس صنایع چوب و کاهغذاسازی
و اجرای طرحهای جنگل و مرتع برآید.

تبصره ۱- مجرتی طرح مکلف است اجازه بهای
بجمله را در موقع عقد قرارداد اجازه نقداً بوزارت
منابع طبیعی بپردازد و در موقع تنظیم سند قطعی فروش
نیمه‌های زمین نقداً و بنا نصف بهای آن را نقداً و بقیه را
در مدت مسامی ۵ ساله بپردازد و در صورت اخیر تأیید و اخذ
حرفین قسط زمین در ۱۰ سال وزارت منابع طبیعی باقی
بماند.

تبصره ۲- اراضی مورد واگذاری قابل اجاره و انتقال به غیر
نمیشود.

تبصره ۲- وزارت منابع طبیعی مکلف است در
قراردادهای تنظیمی شرط نماید بصورتیکه مخری طرح
تعهدات سالانه مندرج در طرح را طبق قرارداد انجام
نهدد وزارت منابع طبیعی بشخص کمیسیون مقرر در
تبصره ماده ۳۲ این قانون کلیه نظر آن قطع و غیر
قابل اعتراض است حق فسخ قرارداد را خواهد
داشت و پس از فسخ قرارداد به تقاضای وزارت منابع
طبیعی مأمورین انتظامی مکلفند که مدت را از تصرف
مستأجر ساق خارج نمایند. هزینه‌های انجام شده از
طرف مستأجر تا زمان فسخ قرارداد بوسیله کمیسیون
مذکور با جلب نظر کارشناس تعیین از طرف وزارت
منابع طبیعی از محل اعتبار حساب مخصوص ذیل ماده ۳۵
این قانون بمستأجر ساق پرداخت میشود در صورت
واگذاری مجدد این اراضی هزینه‌های پرداختی از
مستأجر جدید دریافت خواهد شد.

تبصره ۴- بهای اراضی جنگلی که بموجب
مقررات این قانون در اختیار اشخاص قرار گرفته است
مشمول مقررات فوق خواهد بود.

تبصره ۵- وزارت منابع طبیعی مجاز است بمنظور
اجرای طرحهای مرتع‌داری و اعطای وام به تولید
کنندگان علوفه از طریق بانک کشاورزی ایران و سایر
مؤسسات اعتباری دولتی بر اساس آئین‌نامه‌های که بتصویب
شورای عالی جنگل و مرتع خواهد رسید قسمتی از درآمد
حاصله موضوع این ماده را که حداکثر از ده درصد
مبلغ در آمدی هر سال تجاوز نماید بمصرف برساند.

۱۵- ماده ۳۷ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۳۷- وزارت منابع طبیعی مجاز است اراضی
جنگلی و مراتع غیر مشجر و بیشه‌های طبیعی را بمنظور
رفع نیازمندیهای مربوط بوظائف اصلی وزارتخانه‌ها و
مؤسسات دولتی با تصویب هیئت وزیران بلاعوض واگذار
نماید. حداکثر اراضی واگذاری طبق این ماده برای هر
وزارتخانه یا مؤسسه دولتی بیست هکتار در هر استان
خواهد بود.

۱۶- ماده ۳۸ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۳۸- وزارت منابع طبیعی با همکاری وزارت
کشاورزی و وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی نوع
بهره برداری از اراضی مذکور در ماده ۳۱ را تعیین و آگهی
مینماید و اطلبان بهره برداری مکلفند طرحهای بهره برداری
خود را بر اساس برنامه‌های آگهی شده تهیه و تسلیم نمایند.

۱۳- ماده ۳۳ و تبصره‌های آن بشرح زیر اصلاح و

۱۶- ماده ۳۷ مکرر به عنوان ماده ۳۷ مکرر اضافه میشود:
ماده ۳۷ مکرر - در صورت نیاز مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته دولت به اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر جلگه‌ای از حوزه آستانه تا حوزه گلیدای وزارت منابع طبیعی مجاز است اراضی مورد نیاز را حد اکثر نود هکتار در هر استان برای اجرای وظائف اصلی آنها بهای عادلانه بپردازد.

۱۷- ماده ۳۸ بشرح زیر اصلاح میشود:
ماده ۳۸ - وزارت منابع طبیعی مجاز است اراضی مذکور در ماده ۳۷ مورد نیاز شهرداریها و بنیاد بهلوی و سازمان شکاربانی و نظارت بر صید و مؤسسات عام المنفعه و خیریه عمومی را برای تأمین احتیاجات عمومی که مربوط بوظایف آنها است در هر استان حداکثر تا بیست هکتار با تصویب هیئت وزیران مجازاً واگذار نماید. اراضی واگذار شده قابل اجاره و انتقال بغير نمیشد.

۱۸- ماده و تبصره‌های زیر به عنوان ماده ۳۸ مکرر اضافه میشود.

ماده ۳۸ مکرر - از هر متر مکعب درختان موجود در اراضی جنگلی که طبق ماده ۳۱ به اشخاص واگذار میشود بشرط آنکه قطر درختان مزبور کمتر از ۱۵ سانتیمتر نباشد مقطوعاً عاقد صدر بال به عنوان بهاء عوارض چوب از مجری طرح دریافت میگردد.

تبصره ۱ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات انتفاعی دولت و شهرداریها و سازمانهایی که بموجب مواد ۳۷ و ۳۷ مکرر و ۳۸ اراضی جنگلی را در اختیار میگیرند مکلفند درختان موجود در اراضی مورد واگذاری را پس از قطع عیناً تحویل وزارت منابع طبیعی بدهند.

تبصره ۲ - وزارت منابع طبیعی مجاز است اجازه تبدیل مراتع غیر مشجر و اراضی جنگلی موضوع مواد ۳۷ و ۳۷ مکرر و ۳۸ را صادر نماید.

۱۹- ماده ۳۹ بشرح زیر اصلاح میشود:
ماده ۳۹ - وزارت منابع طبیعی موظف است وسیله سازمان نقشه برداری کل کشور و با انعقد قرارداد با مؤسسات نقشه برداری خصوصی و با رأی نسبت به نقشه برداری اراضی جنگلی

جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر جلگه‌ای موضوع ماده ۳۱ اقدام نموده و ترتیبی که قطعات آماده واگذاری میشود ضمن تعیین حدود مشخصات و احصاء بها و بهای فروش مراتب راجحت استحضار عموم آگهی نماید مقتضای اجازه این قبیل اراضی باید در مهلت مندرج در آگهی تقاضای خود را بضمیمه طرحی که برای بهره برداری دارند تسلیم دارند. وزارت منابع طبیعی تقاضای رسیده را به کمیسیون مندرج در تبصره ماده ۳۲ ارجاع میداند و کمیسیون مزبور موظف است حداکثر ظرف دو ماه بطرحهای واصل رسیدگی و اظهار نظر نماید. نظریه کمیسیون از طرف وزارت منابع طبیعی بمقتضای انتخاب شده ابلاغ و در مهلت تعیین شده نامبرده را برای عقد قرارداد دعوت میکند. در صورتیکه پیشنهاد دهنده در مهلت مقرر حاضر برای انعقاد قرارداد نشد وزارت منابع طبیعی مجاز است بمقتضای دیگر که طرح آن بتصویب رسیده است قرارداد منعقد نماید.

۲۰- ماده ۴۲ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۴۲ - تهیه چوب و هیزم و ذغال و بریدن و برشه کن کردن درخت و نهال در منابع ملی و همچنین توده‌های جنگلی بدون اخذ پروانه از وزارت منابع طبیعی ممنوع است. مرتکب جرمس تأدیبی از بازده روز تا شش ماهه پرداخت جریمه نقدی از یکصد تا یک هزار ریال نسبت به اصله درخت یا هر متر مکعب هیزم یا ذغال و از بیست تا پنجاه ریال نسبت به اصله نهال محکوم و عین مال نیز ضبط و ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون عمل خواهد شد.

۲۱- ماده ۴۳ مکرر به عنوان ماده ۴۳ مکرر اضافه میشود:
ماده ۴۳ مکرر - بمنظور جلوگیری از پر شدن مخازن سدها و حرکت بگهای روان و همچنین حفاظت و جلوگیری از فرسایش خاک مناطقی که از طرف وزارت منابع طبیعی تشخیص داده میشود قرق اعلام میگردد و چرانیدن دام و زراعت دیم در مناطق قرق شده بکلی ممنوع است. کشت آبی در این مناطق و تعیین مناطق قرق در اراضی زیر سدها طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که بتصویب وزارت منابع طبیعی و وزارت آب و برق

وزارت کشاورزی برسد.

۲۲- ماده و تبصره‌های زیر به عنوان ماده ۴۴ مکرر اضافه میشود:

ماده ۴۴ مکرر - چرانیدن دام در منابع ملی مذکور در ماده ۱۸ قانون ملی شدن جنگلهای کشور بدون اخذ پروانه مطلقاً ممنوع است. وزارت منابع طبیعی مکلف است دام افرادی را که بدون پروانه مبادرت بجرای دام مینمایند بشفع خود ضبط نموده و بدون رعایت تشریفات مزایده بفروش برساند در مورد صاحبان پروانه‌های چرا که برخلاف مندرجات پروانه صادره مبادرت به چرای دام اضافه بر تعداد مجاز در پروانه نمایند به ترتیب فوق رفتار خواهد شد و دام اضافه بر ظرفیت چرا بشفع وزارت منابع طبیعی ضبط و بفروش میرسد. نحوه اجرای این ماده بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت منابع طبیعی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱ - واگذاری حق استفاده از پروانه چرا به نحو از طرف صاحب پروانه ب دیگری و یا دریافت وجه یا هر نوع مالی بعنوان واگذاری پروانه با حق علفچر یا حق عبور یا بهر عنوان بابت استفاده از مرتع موضوع پروانه ممنوع است و مرتکب جرمس تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

تبصره ۲ - چرانیدن احشام کشورهای همجوار در مرتع داخل کشوره تعیین نرخ علفچر بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت منابع طبیعی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۲۳- ماده ۵۵ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن اضافه میشود:

ماده ۵۵ - هر کس بقصد تصرف بمنابع ملی مذکور در ماده ۱۸ قانون ملی شدن جنگلهای کشور تجاوز نماید بیک سال تا سه سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.
تبصره - وزارت منابع طبیعی مکلف است وسیله کارد جنگل و منابع طبیعی و مأموران خود بمحض اطلاع از تجاوز رفع تجاوز نماید. و مراتب را برای تعقیب کیفری مرتکب کتباً بدادسرای محل اعلام دارد.
 اعیان مستحذنه در عرصه مورد تجاوز بحکم دادگاه بشفع دولت ضبط میشود.

۲۴- ماده ۵۶ بشرح زیر اصلاح و تبصره بآن اضافه میشود:

ماده ۵۶ - تشخیص منابع ملی شده و مستثنیات ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلهای مراتع با رعایت تعاریف مذکور در این قانون با وزارت منابع طبیعی است. ظرف یکماه پس از اخطار کتبی یا آگهی وزارت منابع طبیعی وسیله یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار مرکز و یکی از روزنامه‌های محلی و یا سایر وسائل معمول و مناسب محل اشخاص ذبشفع میتواند بنظر وزارت مزبور اعتراض نموده و اعتراضات خود را با ذکر دلیل و مستندات بمرجع صادر کننده آگهی یا محل صدور اخطار تسلیم دارند.

برای رسیدگی به اعتراضات وارده کمیسیون مرتکب از فرماندار و رئیس دادگاه شهرستان و سرپرست منابع طبیعی محل بانمایندگان آنها (نماینده دادگستری یکی از قضات خواهند بود) تشکیل میشود کمیسیون مکلف است حداکثر ظرف سه ماه به اعتراضات واصله رسیدگی و اتخاذ تصمیم نماید. تصمیم اکثریت اعضای کمیسیون قطعی است و چنانچه تصمیم کمیسیون مبنی بر ملی بودن محل بوده و محل در تصرف غیر باشد کمیسیون مکلف است بدرخواست وزارت منابع طبیعی دستور رفع تصرف صادر نماید بشحوی که منبع مذکور از هر جهت در اختیار وزارت منابع طبیعی قرار گیرد. مأمورین انتظامی مکلف به اجرای دستور کمیسیون میباشد.

تبصره ۱ - در هر مورد که بر اساس مقررات مربوط به قانون ملی شدن جنگلهای کشور جنگلدار در مقام تشخیص منابع ملی اظهار نظر کرده باشد بطریق زیر رفتار میشود:

الف - در صورتیکه بنظر جنگلدار اعتراض نشده باشد نظر جنگلدار قطعی است.
ب - در صورتیکه در مهلت تعیین شده بنظر جنگلدار اعتراض شده ولی طبق مقررات ماده ۱۲ قانون ملی شدن جنگلهای کشور مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم واقع نشده باشد اعتراض برای رسیدگی بکمیسیون مقرر در این ماده ارجاع میشود.

ج - در صورتیکه پس از اعلام نظر جنگلدار مبنی بر ملی بودن منابع از طرف ذینفع اعتراض شده باشد و اعتراض طبق مقررات مربوط بماده ۱۲ قانون ملی شدن جنگلهای کشور مورد رسیدگی قرار گرفته و نظر جنگلدار تأیید شده باشد و یا علت عدم وصول اعتراض نظر جنگلدار قطعی شده باشد دستور رفع تصرف از منابع ملی بدرخواست اداره منابع طبیعی محل از طرف کمیسیون مقرر در این ماده صادر خواهد شد در صورتیکه وزارت منابع طبیعی منعی را ملی تشخیص و اعلام نماید و در مهلت قانونی مورد اعتراض قرار نگیرد کمیسیون مزبور بدرخواست اداره منابع طبیعی دستور رفع تصرف خواهد داد.

تبصره ۲ - در مواردیکه پس از اعلام وزارت منابع طبیعی فقط نسبت به قسمتی از منابع اعلام شده اعتراض شود، وزارت منابع طبیعی اختیار دارد بدون رعایت مدت از کمیسیون مقرر در این ماده بخواهد که نسبت به تمامی محدوده اعلام شده رسیدگی و اظهار نظر نماید.

تبصره ۳ - نظر وزارت منابع طبیعی در تشخیص منابع ملی تا اتخاذ تصمیم نهائی کمیسیون مقرر در این ماده معتبر و لازم الرعایه است.

تبصره ۴ - وزارت منابع طبیعی میتواند حق الترحمه مناسبی برای اعضای کمیسیون مقرر در این ماده برقرار و پرداخت نماید.

۲۵ - ماده زیر بعنوان ماده ۶۴ مکرر اضافه میشود:
ماده ۶۴ مکرر - وزارت منابع طبیعی مجاز است بمنظور اجرای برنامه های حفاظت خاک و جنگلکاری و ایجاد پساترکهای عمومی، بنا بر نوع عملیاتی که مربوط به وظایف آن وزارت باشد مستثنیات مذکور در قانون ملی شدن جنگلهای و مراتع کشور واقع در منابع ملی را در برابر واگذاری عوض تملک و تصرف نماید، وزارت منابع طبیعی موافقت است معادل بهای مستثنیات تملک شده را از مراتع غیر مشجر نزدیکترین محل و با سایر نقاط کشور و بنا با توافق طرفین از اراضی جنگلی جلگه ای و یا مراتع غیر مشجر شمال بمالک انتقال دهد. بهای عوض و معوض توسط کمیسیون موضوع ماده ۵۶ بنا جلب نظر کارشناس تعیین میشود.
مخبر کمیسیون منابع طبیعی - ضیاء احمدی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۱ آذر ۱۳۴۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع کشور را مورد رسیدگی قرار داد و موافق مر بوط را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - کلانتر هرچری

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسات عدیده با حضور آقای مهندس گلرخی وزیر منابع طبیعی و آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی و آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع کشور را مطرح نمود و موافق مر بوط را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی در جلسه ۲ دیماه ۱۳۴۷ با حضور آقای مهندس گلرخی وزیر منابع طبیعی لایحه مر بوط باصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع را مطرح نمود و ماده مر بوط را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون کشاورزی - مهندس پرومندی

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲ دیماه ۱۳۴۷ با حضور آقای مهندس گلرخی وزیر منابع طبیعی و آقای صادق احمدی معاون وزارت دادگستری لایحه مر بوط باصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع را مطرح نمود و موافق مر بوط را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۳ دیماه ۱۳۴۷ با حضور تیمار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ و آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع را مطرح نمود و ماده مر بوط را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون طبیعی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شور اول از کمیسیون آب و برق

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آب و برق در جلسه ۳ دیماه ۱۳۴۷ با حضور آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلهای و مراتع را مطرح نمود و ماده مر بوط را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس قادرپناه

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای روحانی بفرمائید

روحانی - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم بنده درباره این لایحه مهم مطالبی را میخواستم یاد آور شوم بخصوص که در رأس این وزارتخانه يك شخصیت صلاحیتدار تمام معنی وجود دارد (صحیح است) موضوع قطع اشجار در منطقه کویر حاشیه کویر است که برای تمام مملکت زبان بخش است بنده قوانین مربوط باین امر را مطالعه کرده ام و می بینم قطع بنه های جنگلی از شهر یوز سال ۱۳۲۰ ممنوع شده است حتی بنه های جنگلی تاجه رسد با اشجار متأسفانه چند سال قبل سازمان جنگلهای آن موقع پروانه قطع اشجار دادند بنده هم مکرر نامه نوشتم مذاکره کردم حتی در يك مرحله ای بسؤال هم منتهی شد (مهندس ازفع - درجه سالی بود) فکر میکنم در سال ۱۳۴۳ بود که پروانه دادند ۱۰ هزار با بیشتر پروانه داده بودند که متأسفانه هر چه در این باب من مراجعه کردم مسیر تحقیق و رسیدگی چیز دیگری شد و در جواب بنده گفته شد که برخلاف پروانه اقدامی نشده در صورتیکه عرض بنده این بود که صدور این پروانه ها خلاف بوده و نمیبایست اینکار میشد و متأسفانه از آن تاریخ تا بحال هم یاد آوری میکنم و از اینجا هم اقدام میشود ولی آنها بکارشان ادامه میدهند در تاستان که بنده رفتم مردم مراجعه کردند و گفتند که هیچ شاخه ای بریانمانده و ریشه ها را هم در میآورند و خیلی جای تأسف است که دیدم چند نفری نامه هائی بمقامات محلی نوشته اند که چوب موجود داریم بنام آغل گوسفند که پوسیده شده و این چوبها حالا که گوسفندها از بین رفتند اینها را تبدیل به ذغال میخواهند بکنند اخیراً از شیر و خورشید مشهد تلگرافی داشتم که از من خواسته بودند از طبس توصیه کنم بنیدانم چه نقطه ضعفی از من گیر آورده اند که مقدار صد تن ذغال در طبس خریدیم برای زلزله زدگان فردوس و آنها مانع نشوند که اینها را بیاوریم فردوس من تعجب کردم که از کجا صد تن ذغال تهیه کرده اند که این را بنام شیر و خورشید میخواهند بیاورند و بقیه بنده اند اگر این صد تن را بنام شیر و خورشید بیاورند صد تن دیگر

هم خودشان خواهند برد و آنجی وزیر منابع طبیعی هم دستور دادند و بنهم نوشتند که ما مور فوق العاده فرستاده اند اما من نمی دانم شما متخصص هستید شما وارد هستید کاری بکنید که بهیچ نحوی از انحاء نتواند اینکار را بکنند خوب دارند هر چی دارند بگذارند بیوسد از بین بیرون ولی به بهانه خوب موجود ذغال تهیه کنند این در دست نیست الان این لایحه در شور اول است پیشنهادهایی بدهید که پروانه هایی که موجود است لغو بشود بهر حال کاری کنید محض رضای خدا که این ده سات دارد ازین می رود مردم نگران و ناراحت هستند و شهرها را هم تهدید میکند یک علاجی برای این کاری بکنید بنده اطلاع ندارم و میدانم چه بگویم و چه بنویسم چاره را از خودتان می خواهم مجلس شورای ملی را هم من میدانم که آمادگی دارد که هر لایحه ای که مشکلی را از فردی ، جامعه ای بهر نحوی بر طرف میکند اصلاح کند راه را پیدا بکنید و این کار را بیعد مو کول نکنید برای اینکه اسباب زحمت مردم است بنده لازم دیدم یادآوری بکنم و بعد هم بتوانم در مناطقی که بواسطه این کار مثل اطراف گناباد که الان نزدیک گناباد زیر خاک رفته فردوس هم همین حال را دارد شهر طیس هم همینطور طوفان اسباب زحمت شده کاری بکنید و این گروه که که بهترین درخت است برای جلوگیری از بین رفتن محصول و درخت آن منطقه و من در طیس در منطقه نمونه ای که داریم نشای گز پیدا کردم - بالاخره هم مالکین حاضرند در حاشیه دهانشان زمین بوزارت منابع طبیعی بدهند و این بهترین وسیله است که جلو این کار گرفته بشود بنده عرضی ندارم امیدوارم توجه بشود و جلومشکل مودم گرفته بشود

رئیس - آقای ارسنجانی بفرمائید.

ارسنجانی - عرض کنم که بنظر من تصویب قوانین بیشتر برای آسایش مردم باید باشد و با رعایت تمام نکات زیرحتی از اجرای آن برای مأمور با مردم ایجاد نشود در مجلس این لوایح مطرح میشود تا اگر اشکالی در این کار بینند اشکالات را تذکر بدهند بنده هم یک اشکالاتی در این لایحه دیدم که اگر آقایان تأیید بفرمایند آقای وزیر نشر بدارند اصلاح بکنند و یک پیشنهادی دارم که عرض می رسانم در تبصره یک ماده ۱۵ مکرر شهر داریها

را لازم کرده است که عوارض کشتار گاهها را وصول کنند و بوزارت منابع طبیعی بدهند در اینصورت آیا این عوارض بجز آن عوارض شهر داریها است اگر همان عوارض است پس تکلیف شهر داریها چی است یا این یک عوارض اضافی است در تبصره یک ماده ۳۵ شرط شده اجاره بها یا قیمت فروش زمینهای موضوع این قانون و تا حد اکثر نصف نقد و نصف پنجساله وصول کنند بمقید من باید اجاره سالانه وصول شود و قیمت خریداری اراضی با قساق بیست ساله باشد تا نظر از تصویب این لوایح تأمین بشود چون تمام نظر برای این است که اراضی را نتوانند آباد کنند و کسی که این اراضی را میتواند بخرد مشکلاتش باید کمتر باشد و امکانات بیشتری باو بدهند تا بتواند این زمین را درست بکند و برای این منظور هم من پیشنهادی دارم در آخر ماده ۳۷ شرط شده که اراضی منتقل شده غیر قابل انتقال بغیر است بمقیده من این خلاف قانون است اگر کسی ملکی را خرید حق انتقال را هم دارد در ماده ۳۸ مکرر شرط شده که از هر متر مکعب از اراضی جنگلی ...

رئیس - آقای ارسنجانی فعلالکلیات لایحه مطرح است و شما مواد اصلاحی و تبصره ها اشاره میکنید اگر لایحه مخالفی بفرمائید

ارسنجانی - بنده در کلیات صحبت میکنم.

رئیس - اگر پیشنهادی در مواد دارد بفرمایید در موقع طرح مواد مرحمت بفرمائید

ارسنجانی - پس بنده پیشنهادات خودم را تقدیم میکنم و بعداً توضیح میدهم و با لایحه موافقم برای این گفتم مخالفم که عراضم را بکنم

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - بحثی الساعه در بین فرمایشات ریاست معظم مجلس و سخنران محترم قبل وجود داشت بر اینکه با اصل لایحه مخالفید یا با مواد آن اصولاً هر لایحه ای تشکیل میشود از مواد ، یعنی اگر ما بگوئیم با اصل حفاظت منابع طبیعی موافق هستیم نباید تعیین بشود که چون لایحه ای با نام حفاظت منابع طبیعی در دوره قبل از تصویب گذشت

و ما با آن موافق بوده ایم بگوئیم حفاظت منابع طبیعی فقط همان بود و دیگر صحبت نباید کرد خیر اصل حفاظت منابع طبیعی مورد قبول ۲۷ میلیون نفر ایرانی است بدلیل اینکه در فر اندوم مربوط به انقلاب سفید ایران همه رای دادند و ایی باید دید در پیرامون این اصل ما چه اصول دیگری را نادرده میگیریم یا با اعمال میکنیم در پیرامون این موضوع چگونه به هدف اصلی و واقعی میرسیم - موقعی که آقای مهندس گلرخی را بعنوان وزیر منابع طبیعی در مجلس معرفی کردند من هم یکی از آن اشخاص بودم بسیار خوشوقت شدم زیرا کسی را که تمام مراحل اداری مربوط بوزارتخانه خود را بصورت مختلف گذرانیده باشکالات دستگاره بالاخص مردم در طول وقت مواجه بوده پرونده های لاینحلی که در روی میز و رزومه تراکم بوده پیش خدمت وزیر در پشت در ب اطاق وزیر ، ماههای متعددی گفته است مجال نفرمودند که ملاحظه بفرمایند حالا مهندس گلرخی می آید و آن اشکالات را رفع میکند فکر کردم مهندس گلرخی کسی است که بر اثر گفته ها و این و مدیر کلها و منحصبین وزارتخانه آنچنان مسحور نمیشود که به جناب ستا و بر صفاری

امروزی و نماینده محترم مجلس چند دوره قبل جواب بگوید که اگر حتی یک بوته خار کنده بشود و یک بوته چای بجای آن کاشته بشود دستور داده شده وسیله قوای مسلح با تراکتور زیرورو بشود پس اگر آن روز میخواستیم با آن لایحه بعنوان حفاظت منابع طبیعی مخالفت کنیم و بگوئیم چگونه بشود اگر یک بوته چای بجای یک بوته خار کاشته بشود دولت موظف باشد با تراکتور آنرا منهدم بکند بدین معنی نبود که ما با اصل حفظ منابع طبیعی موافق بودیم ولی البته با چنان عمل و با چنین افکار و با چنین لوایح و عواقبش مخالف بوده ایم کما اینکه امروز هم جناب آقای گلرخی با اصل حفظ منابع طبیعی من موافقم و تمام این آقایان هم همه موافقت و تمام افراد ایران خارج از مجلس هم همه موافقت ولی با این لایحه شما و با این مواد شما نه تنها من مخالفم بلکه هر کس

که روح قانون اساسی ایران را درک کرده باشد نمیتواند موافقت بکند کسیکه تحولات و انقلابات و عدم رضایت و ناراحتیهای ملل را در ادوار مختلف خوانده باشد و مختصر سوادی هم داشته باشد نمیتواند موافقت کند فکر نکنید که اگر عملی امر و زشد فر د انعکس اعمالش فوری دیده میشود خیر در امور سیاست مثل کشاورزی هم امر و زرا که دانه ای کاشته شود شما که متخصص کشاورزی هستید بهتر میدانید بعد از سالیان در از ثمرات شیرین با تلخ آن عائد جامعه فیکرد و ای بسا که وزیر در زیر خاک پیوسته باشد ولی ملت و مملکت نتایج مسئولیتی را که آن روز اوداشت باید تحمل کند بر گردیم سر مطالب جناب آقای وزیر منابع طبیعی ما منابع طبیعی را میخواهیم حفظ کنیم ولی قبلاً اصل تفکیک قوا و قانون اساسی مملکت که ما را به این بر حمله ر شد رساید که بتوانیم اصولاً وزارت منابع طبیعی را بر ای حفظ منابع طبیعی تشکیل بدهیم اول آنرا حفظ می کنیم ظلم ظلم است اعم از اینکه بوسیله خان بشود یا بوسیله مأمور دولت بشود یا بوسیله هر کسی دیگر بشود (صحیح است) قضاوت کار دادگستری و دستگاه قضائی است لذا در قانون شما در تمام مواد یک جمله بتشخیص وزارت منابع طبیعی گنجانیده اند خود جناب عالی هم با من موافقت

بفرمائید که صلاحیت علمی و صلاحیت اخلاقی و صلاحیت تشکیلاتی قضات وزارت دادگستری بر انب در مورد قضاوت و تشخیص و عدالت بیشتر است اگر بخواهید بحق بگوئید برای تفسیر جملات مربوط بقانون بین قاضی و آن مأمور در حدود کلاس چهار ابتدائی یا در حدود مهندس کشاورزی که بعنوان مأمور منابع طبیعی شما در مجال هست صلاحیت قضای خیلی بیشتر است (صحیح است) همچنین که اگر وزارت دادگستری لایحه ای بیاورد و بگوید که وظایف محوله بمهندسی کشاورزی بقضات دادگستری انتقال مییابد خیال نمیکند هیچکدام از نمایندگان محترم مجلس نسبت به چنین نظر موافقت نمایند پس برای اینکه موارد موافقت در تمام مواد مربوطه آنجائی که کار تشخیص و قضاوت است با وزارت دادگستری باید باشد و آنجائی که کار تفسیر قانون است با مجلس شه و ای ملی است جناب آقای وزیر من تقاضا میکنم پس از جلسه امروز

تفاوت قانون اساسی را باز کنیم و بگوئیم تفسیر قانون اساسی جز وظایف مختص مجلس شورای ملی است شما تعریف جنگل تعریف منابع طبیعی و آنچه که بخواید در شش ماه آنچه که همه بفرماید باید فرمود بفرمائید بعد اگر در قضاوت این مطلب اشکالی باشد این با داد گستری است اگر در تفسیر مطلب اشکالی باشد این بنا مجلس است نه ما مأمور منابع طبیعی شدیم شما در ضمن فرمایشاتتان در کمیسیون اشاره فرموده بودید که چندین هزار پرونده با تکلیف مانده است دوست عزیز وزیر که او از من ریشه در دولت را پیدا کنید چندین هزار پرونده از آن جهت را که مانده که مأمور آن روز جنگلدانی و امور منابع طبیعی خارج از وظایف خودش عمل کرده یعنی چه؟ یعنی طبق دستور و تلگراف رزموزیر کشاورزی با رئیس جنگلدانی تمام موارد ثبت مردم شمال بالاستتبا اعتراض کردند اگر حاضرید برویم بداد گستری و پرونده ها را ببینیم اعیانی يك قهوه خانه ای که دو دانگش در سال قبل ثبت شده و بدون اعتراض گذشته و چهار دانگ مشاع دیگر که مربوط به ورته ای بوده و قیم ورته سال بعد تقاضای ثبت چهار دانگ مشاع اعیانی قهوه خانه را مأمور وزارت کشاورزی با مأمور منابع طبیعی با مأمور جنگلدانی هر کدام که مسئول کار بودند بدون حتی نگاه کردن بمورد ثبت فقط از روی شماره پلاکها رفته اند و در اداره ثبت اسناد نشسته اند پشت سر هم یکی يك مهر اعتراض دولت روی پرونده ها زده اند ۱۵ هزار پرونده همچنین ترتیبی تشکیل شد و اگر ما بخوایم جلوی این کار را بگیریم باید ببینیم چه چیز آن روز باعث تشکیل این ۱۵ هزار پرونده شده است و امروز عبرت بگیریم نه اینکه عین آن عمل را بصورت وسیعتری توسعه بدیم البته منظور ما وارد شدن در مواد نیست ولی این نمونه ای از حملات این لایحه است مأمورین انتظامی مکلف با جرای دستور کمیسیون میباشند جناب آقای صاحب چند دسته مأمور انتظامی داریم منظور شما کدام مأمور انتظامی است؟ مثلاً مأمور انتظامی دستگاه متوفیات حضرت عبدالعظیم آیا مأمور اجرای دستور کمیسیون متشکله در گرگان خواهد بود؟ این جمله قانون شما که حاکی از این است و حتی کلمه مربوطه را هم ندارد جناب آقای گلرخی روزی یکی از آقایان سنا و هارو و کلای سابق

خدا رحمتش کند گفت من نمیدانم در این میز صدارت و وزارت چه اثری هست که تامل تجربات گذشته و شواهدات در آنجا فراموش میشود مثال دیگری برای جنابعالی بیاورم و بحضور مقام ریاست عرض میکنم که وارد مواد نمیشوم فقط جمله است که عرض میکنم تشخیص منابع ملی و مستثنیات با وزارت منابع طبیعی است جناب آقای کلای میدانیید بوجه مجلس شورای ملی چند روز با دست؟ پس ما اصلاح را این چهار می کنیم و چرا اینها جمع میشود پس دیگر قانون برای چه لازم داریم؟ تشخیص هر مطلب که با ملت سر کار دارد باید با ما باشد ما باید کان ملت باشد شما بنام وزیر مربوطه باید بیایید و بفرمائید که منابع طبیعی عبارت از محلی است که اینگونه مشخصات در باره آن محلی مصداق پیدا کند آن منابع طبیعی است آنوقت يك کسی توضیحات موافق لایحه و کس دیگری هم توضیحات مخالف آن را میدهد و نمایندگان محترم مجلس هم قضاوت لازمه و عادلانه را میکنند و تکلیف قانون ملت معلوم میشود اصلاحات تشخیص وزارت منابع طبیعی جناب آقای وزیر بمن بفرمائید عبارت از چیست و چیست آباء ارباب از تشخیص خود وزیر است؟ این که میشود حکومت فردی عبارت از تشخیص مأمور در محل است؟ اینکه میشود نهایت ظلم یعنی مالک جابر زابر داشته باشد و شخصی را که بهر جهت واستگیش با مردم کمتر است حاکم بدون چون و چرای مردم گذاشتید آنچه که حاکم بحال مردم است قانون است جناب آقای وزیر البته در جواب این موضوع شاید اگر منم تمام مشخصاتی که اشاره کردم پیدا می کرد و روزی وزیر میشدم می آمدم پشت تریبون و میگفتم که افراد صالح و شایسته و خدمتگزار و صدیق و شاهپرستی را که بعنوان کارمندان دولت انجام وظیفه میکنند بساحت مقدس وظیفه شان اهانت نکنید من نه تنها به مأمورین وظیفه شناس اهانت نمیکنم بلکه سر تعظیم و من تکریم و احترام هم فرود می آورم اما در پشت تریبون مجلس ماجراهای کار کارده سلخ منابع طبیعی در سال گذشته درباره شیلات گفتنی نیست (صحیح است) و اما نکته دیگر اگر تاریخ مشروطیت را قدری ملاحظه کنیم ابتدا بحث بر این بود که نظارت بر مال مردم باید بطریقی با خود مردم باشد و سه روز قبل بود که آقای دکتر غاملی در مورد مؤسسات وابسته بدولت و شرکتهای دولتی که بطور بازرگانی اداره میشوند بحثی فرمودند جناب آقای دکتر بزدان پناه

هم توضیحاتی دادند بنده هم عراضی کردم و نتیجه رأی بان رسید که در هر حال آنجائیکه احتیاج واضطرار ایجاب میکند ما تسلیم ریختن و پاشن هاشویم برای اینکه کار مملکت جلو برود ولی بنده از جنابعالی سؤال میکنم در خرج پولی که بابت منابع طبیعی بهر عنوان وصول میشود چگونه شما میتوانید ندای وجدان خودتان و مسئولیت خودتان را ندیده بگیرید بد که شورای جنگل جانشین شورای ملی شود منابع طبیعی متعلق بملت است پولی هم که از آنجا در می آید باید جزو پول ملت حساب بشود خرجی هم که میشود باید تصویب نمایندگان ملت بشود در این لایحه شورای جنگل هر چند پول در آمد منابع طبیعی است با نظر خود خرج میکند البته بنده با چنین موادی مخالفم ولی بنا اصل حفاظت و بهره برداری منابع طبیعی موافقم امام طلب دیگر هر يك از نمایندگان محترم که بترتیبی موقعیت بازرگانی کردن اوضاع بسیار خوب و مناسب و مورد رضایت ملت ایران را در پشت تریبون پیدا میکنند بنحوی از انحاء ارجاع به يك اصل مهم که همه متفق القول هستیم اشاره میکنند و آن عبارت از امنیت است که ملت ایران از آن برخوردار است نه تنها در هیچ دوره ای در همین سر زمین بلکه در حال حاضر در کمتر مملکتی روی زمین نظیرش را میتوانید پیدا کنید ولی امنیت از دید افروزش و سیرابی فروزش کنایه خیابان چیز دیگری است و از دید وزیر و وکیل باید مفهوم دیگری داشته باشد از دید عابر خیابان همینکه دیگری بقماش را نگرفت و به سرش نکوفت امنیت است ولی از دید من و شما که مسئولیت اجتماعی قبول کردیم امنیت بهمان محدود نیست و امنیت آنست که قوانینی که از مجلس میگردد مبتنی بر اصول حقوقی باشد (صحیح است) جناب آقای مهندس ارفع که همیشه مورد احترام بنده بوده اند و هستند اکنون فرمودند که مجلس را هم برای همین جمع کرده ایم که این قانون و این اختیار و این تفسیر را بگذرانیم خیر جناب آقای مهندس ارفع همه قوانین خوب نیست قوانینی خوب است که هدف و اقدامی که برای رسیدن باین هدف انجام میگردد معلوم باشد و حساب شده باشد که با هر عملی چه عکس العملی در اجتماع پیدا میشود بکروز در اینجا مثالی زدم خیلی ساده است دولت که احتیاج بیول دارد ببعوض وام

بافر ضه ملی اگر يك قانونی بگذرانیم که موجودی اشخاص در بانکها تقدیم دولت بشود اینهم يك قانونی است ولی ضرری که از این بابت حاصل میشود در اقتصاد مملکت قبول میفرمائید که صدر چه بدتر از نداشتن پول برای دولت بود حالا ما قبول کردیم که منابع ملی متعلق به ملت است خاطر م تیرود روزی که فردایش رفراندم بود در تا کسی نشسته بودم از نا کسیران پرسیدم که فردا توشر کت میکنی؟ گفت بلی کتفم بچه رأی میدهی؟ چند طلب گفت گفت از ملی شدن جنگلها چی میفهمی؟ گفت ذغال و چوب کران است عین جمله او را میگویم ذغال و چوب ملی یعنی مال مردم و ارزان میشود البته خیلی درست گفت در سطح فهم خودش از این به بعد ارزاتر بدست مردم میرسد قاعدتاً هم باید اینچور باشد چون دست مالک و منافع مالک از آن کوتاه شدید باید با امکانات همه جانبه دولت خوب حفاظت بشود خوب بهره برداری بشود و نتیجه تمام سیاستها که اقتصاد است ارزاتر بدست مصرف کننده برسد حالا يك سؤالی از جناب آقای وزیر منابع طبیعی دارم و استدعا میکنم در پشت این میز تشریف بیاورند و بفرمائید با چوب قبل از ملی شدن در بازار چه قیمت بدست مردم میشد و با ملی شدن آنها همان خرج تشکيلات فعلاً بچه قیمت بدست مصرف کننده میرسد با اصل حفاظت منابع طبیعی مخالف نیستیم و شمارا هم نه تنها مسئول گذشته نمیدانم بلکه هم در میدان با آن سخنرانی هم که در ابتدای وزارتتان کردید ایما هم بشماز یادتر شد ولی قدما بدست که هر حرفی میزنیم در جهت مخالفت خودتان تعبیر نکنید ما هم مثل يك هنگام شما لااقل آنچه میبینیم باز گوییم بیاید راه حلی پیدا کنید خاطر م هست همان موقع که خود آقای مهندس ارفع در جنگلدانی ریاست میکردند ضمن دستور العملهای بهره برداری که در جنگلدانی متدزاتی بود میبوسیدیم متدزاتی چیست؟ میگفتند که هر جنگل را چه قسمت میکنیم يك قسمت اول را زامیرند بلافاصله جای اول را میکاردند و در ظرف ۳۹ سال بعد که قطعات دیگر را برینند قسمت اول دو مرتبه قابل استفاده شده ما این چهارشنبه برای شرکت در مراسم مبارزه با بیست وادی به شمال میرویم و شما هم که با اصل مبارزه با بیست وادی موافقید من استدعا میکنم با ما تشریف بیاورید میرویم به

شمال این قسمت هائی که عملکرد خود دستگاه جنگلبانی است که اجرا کنندگان این لواحق هستند و آن اشخاص صالحی هستند که تشخیصشان صحیح است و قاطع است و تجدید نظر هم ندادند و عدلیه هم دستخوش نظر آنها باید قرار بگیرد ببینید نسبت به وظیفه‌ای که خودشان داشتند با اشکالی هم مواجه نبودند آن متدزانتی که باید عمل میشد چه اندازه در مورد کار دستگاه خودتان اعمال شده (صحیح است، احسنت) بنده با وجود این که بنا بر عادت نامطلوب عرایض با کمی شدت بیان توأم بود باید عرض کنم من هم با اصل حفاظت منابع طبیعی کاملاً موافقم به شخصیت و درایت و صلاحیت شخص شما هم متقدم ولی نسبت تمام موادی که از وظایف مجلس شورای ملی است و با از وظایف دادگستری است موافقت فرمائید طبق پیشنهادهایی که داده میشود به آنها محول بشود هر دستگاه موقعی خوب میچرخد که مسؤول صلاحیتدار مربوط خودش آن کار را بکند اگر میگویند دادگستری نادرست است که من معتقد نیستم، و فکر میکنم سالترین تشکیلات موجود مادادگستری است اصلاحات مورد لزوم را آنجا بکنید اگر مجلس شورای ملی فکر میکند در کار شما اشکال ایجاد میکند شکایت را در فراکسیون پارلمانی حزب اکثریت مطرح بکنید ولی تا موقعی که قانون اساسی معتبر است و شما به اصول حقوقی معتقدید و بعلاوه شواهدی را میبینیم چون تا کسیرانی که دولت با تمام حسن نیت در طول مدت‌ها به هیچ کاری موفق نشده یا اتوبوسرانی که دولت با تمام اعتقاد به حسن جریان آنجا حالا میگوید یک بهتر از بیبی هائی هست که من امیدوارم صحیح نباشد ولی از طرف خود دولت عنوان میشود که آنجا سوءجریانائی وجود داشته پس تکرار همان رویه را نکنید و برای ختم کلام نمیدانم که آقای وزیر منابع طبیعی جزو شورای عالی انقلاب اداری هستند یا نیستند (مهندس گلرخی - نیستم) در هر حال اگر کسی مختصر اطلاعاتی از مطلب انقلاب اداری داشته باشد باید اذعان کند که ریشه موضوع رادر مقررات و قوانین و آئین نامه‌ها باید پیدا کرد و این قانون و این مقررات و این آئین نامه‌هایی که در این لایحه شماییش بینی کردید مطمئن باشید که درست اساس مخالفت با انقلاب اداری در لایه سطور مشهود است. با معذرت از طول کلام

یقین دارم با آنچه عرض شد نقاط ضعف این لایحه بر همه روشن باشد (احسنت، احسنت).

رئیس - آقای دکتر دادفر.

دکتر دادفر - من قصد تصدیق نداشتم برای اینکه لایحه حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع قبلاً تقدیم مجلس شورای ملی شده و بحث فراوان بعمل آمده و تصویب شده و بصورت قانون در آمده و بعضی از مواد آن الان بصورت این لایحه برای اصلاح تقدیم شده است لذا موضوع در مجلس شورای ملی حلاجی شده روشن است اما اینکه مصدع شدم برای يك مطلب بود که همکار عزیزم جناب آقای رامبد فرمودند دوسه مورد هم اشاره فرمودند که قانون اساسی را بخواهید قانون اساسی را بخواهید که این موادی که هم‌آوردید مخالف قانون اساسی است شاید از فرمایشاتشان مفهوم مخالفت اینطور استنباط میشد و چون مجلس شورای ملی بهیچوجه نمیتواند قانونی وضع کند که مغایر منطوقاً و مفهوماً با قانون اساسی باشد اگر ابرادی در بعضی موارد از این نظر شد باید حلاجی بشود و بحث بشود که آیا در لایحه‌ای که پیشنهاد شده در در لایحه‌ای که مطرح است معارضی احیاناً با قانون اساسی موجود است یا نه؟ از این جهت بنده خواستم مصدع شوم و برضتان برسانم که در این مدت کم بنده دوبار و سه بار تمام این مواد را از ماده اول تا آخر بدقت خواندم و مطلبی که مغایر با قانون اساسی نباشد ندیدم (رامبد - آقای رئیس فرمودند در مواد وارد نشوید، بنده وارد مواد نشدم) مثلی فرمودند یکی این بود که گفتند تشخیص منابع طبیعی با وزارت منابع طبیعی است چرا؟ اگر چنانچه بموجب اصل ملی شدن جنگلها و مراتع باید حفاظت بشود اگر چنانچه این حفاظت بوسیله دستگاهی بشود اول آن دستگاه باید تشخیص بدهد که اینجا جنگل است بعد بروی حفاظت کند اما میفرماید نیابند نمایندگان ملت تشخیص بدهند بنده از کجا تشخیص بدهم که در ده فراسو در جلغا یا کوه بزغوش در کردستان مرتع هست یا نه منظور از ملت و نمایندگان ملت اینست که ما بیائیم يك يك تصویب کنیم اینجا مرتع است جنگل است؟ (دکتر طالع - تشخیص روی چه ملاکی است و آیا باید ملاک داشته باشد) اما ملاک مشخص برای جنگل و مرتع

بزرگترین و مهمترین آن تعریف جنگل و مرتع است که در قانون شده که جنگل چیست و مرتع چیست حالا اگر کسی مدعی باشد که وزارت منابع طبیعی در تشخیص زمین‌های با مرتع و باغیر مرتع و جنگل اشتباه میکند با سوء نیت دارد باید نیست این طریق اجرا را باید سؤال کنیم که آیا فائده‌ای که جنگل نیست چرا گفتم جنگل است اینجا گفتیم جنگل چیست و مرتع چیست خوب اگر کسی نتواند جنگل و مرتع را از زمین بیاض تشخیص بدهد برای او مایه ملامت است و بیایم جنگل اسمش رویش است درخت باید داشته باشد و مرتع هم باید سبزی داشته باشد و بتواند دام در آنجا بچرد خوب مایه ملامت در قانون میتوانیم بگذاریم مثلاً ضوابط باید این باشد که خارهایش دارای دانه‌های نیم سانتیمتری باشد علفها از نفاش ۱۲ سانتیمتر باشد ریشه‌هایش ۱۷ سانتیمتر باشد یا اینها را می‌شود در قانون ذکر کرد اما میفرماید تشخیص جنگل و مرتع با وزارت منابع طبیعی است، چرا با وزارت منابع طبیعی است؟ باید با ملت باشد ملت بگمتره آمده و گفته منابع طبیعی این مملکت جنگلها و مراتع این مملکت مال ملت است اما ملت در اینجا منظور ناسیونالیزاسیون همان دولت است یعنی نماینده حفاظت کننده اموال عمومی کیست؟ دولت است دولت منتخب ملت است در این مورد بخصوص بین دولت و ملت فرقی نیست از جهت ملی شدن یعنی دولتی شدن است جناب آقای رامبد ملی شدن بمعنای این نیست که مجلس شورای ملی مباشرت کاری را عهده‌دار بشود (رامبد - از نظر کسانی که از دولت بهره‌مند میشوند بله) من امیدوارم جنابعالی از مخالفت با دولت بهره‌مند بشوید میفرماید قوانینی باید بگذرد که این قوانین مبتنی بر اصول حقوق باشد قانون را مجلس شورای ملی تصویب میکند رعایت اصول و ضوابط حقوقی با مقننین است ابراد این کار اگر هم باشد با دولت نیست من تصور نمیکنم هیچ قانونگذاری در تصویب و تدوین قانون از اصول حقوق و قضائی انحراف حاصل کند چرا بکنند؟ مگر مجلس شورای ملی و نمایندگان ملت جز خدمت مردم و مملکت جز رفاه و آسایش مردم جز ترقی و سعادت این مرزوبوم بدون استثناء هدف و غرضی هم میتوانند داشته باشند؟ چرا نباید این

هدف را داشته باشند بفرض اینکه غرض هم داشته باشند همه ما میخواهیم که قوانینی که میگذرد قوانین درست منطبق با موازین حقوق و ضامن سعادت و رفاه جامعه باشد انزایه سلابق اگر مختلف است معنی این نیست که قوانینی که میگذرد قوانین خوبی نیست قوانینی که میگذرد یعنی قانون علی‌الاصول یعنی چیزی که جامعه احساس احتیاج بکند از طرف دیگر قانون نماینده معدل متوسط تفکر اجتماع است نه نماینده معدل عالی طبقه اجتماع بنده تصدیق میکنم آن عدالت مطلق و ظریفی که جناب آقای رامبد از يك قانون میفهمند من عامی ممکن است نتوانم درك کنم اینها جمع میشود حد وسط میگیرند و يك ضابطه معینی بنام قانون درست میشود اگر بنا بود قوانین از نظر دانشمندان و خطبای بلیغی چون شما وضع میشد این قانون دیگر قابل اجرا در جامعه نبود باید ببینیم از يك مطلب يك کار گرچه میفهمد يك کشاورز چه درك می کند يك روشنفکر چه استنباط می کند مجموع اینها درك قالبی ریخته می شود بنام قانون و لذا اگر در بعضی موارد این ضوابط که از نظر جنابعالی که حقیقتاً دارای سطح عالی فکری هستید کافی نیست این ابراد نیست قانون منظور این است که نماینده عقل و استنباط متوسط فکر جامعه باشد بفرمائید شورای جنگل چکار می کند بنده صلاحیت شورای جنگل را بدقت خواندم دیدم شورای جنگل يك شورای فنی است برای انجام دادن و تشخیص اینکه از کجا باید اجازه بهره‌برداری چوب داده بشود و کجا داده نشود و بچه ترتیب داده شود اگر چنانچه در يك وزارتخانه شورای جنگل نباشد که این ضوابط را بررسی نکند پس چه مقامی باید اینکار را بکند آنچه که مسلم است وزارت منابع طبیعی همانطور که فرمودند يك وزارت جوانی است اساساً جنگلبانی ما در وزارت منابع کشاورزی جوان است ما هیچ فراموش نمی کنیم من خودم هفت، هشت، ده سال قبل به مناسبتی به شمال رفتم وقتی که این جنگل‌های اطراف جاده‌های چالوس و نوشهر را می‌دیدیم متأثر میشدم که تمام درختها به يك وضع بدی در آمده و مثل مرده‌های متحرک غالباً سوخته، بال‌و‌پیر ریخته کوهها

بیک وضع اسف آوری باعث دل درد هر ایرانی وطنپرستی بود امر و زشما تصدیق بفرمائید جنابعالی که در فرومناط و طوالتش و آن صفحات شمال تشریف دار بدو غالباً به شمال سفر میکنید تصدیق بفرمائید در طرف ۸۰۷ سال مراقبت مستمری جنگلبانی گذشته و وزارت جدید التاسیس منابع طبیعی جنگلبانی مامحفوظ مانده میفرمائید قیمت چوب الان از قیمت سابق گرانتر است منتهم تصدیق میکنم باینکه اینطور باشد میدانید این چوبها چرا ارزان بود برای اینکه هر کس بهر میزان در هر مورد دلش میخواست چوب میبرد بطوریکه هر کسی بهر مبلغ و میزان دلش میخواست ماهی صید میکرد منابع ماهی در دریاها و رودها و نهرها و دریاچهها و خاویار از بین رفت برای اینکه مدتی بدون مجابا هر کس آمد هر قدر بهر عنوان که دلش خواست صید کرد جنگلهای ما از دست رفته قسمتی را زغال کردند از آن فروختند و قسمتی را به تهران آوردند از آن فروختند حالا باید درخت شود، جنگل بشود تا اینکه تولید با مصرف دارای توازن منطقی در مملکت باشد خدامیدانند البته الان وزارت منابع طبیعی میزان مصرف و اجازه قطع درختها را میدهد شاید اجازه کمتر مصرف برای احیای جنگلها بسیار طبیعی است که این قیمت الان باید بالاتر باشد آن وضع بی در و بیگری که هر کس میگفت من مالک جنگلم و هر درختی را بهر ترتیب در هر جا قطع میکرد و میفروخت از بین رفته بنده خیلی خوشوقتیم که جنابعالی به درایت و شخصیت و کفایت و علاقمندی شخص وزیر منابع طبیعی مثل همیشه که به وزراء کمپلیمان میگوئید متشکرم و بنده با وجود اینکه موافق دولت تابحال به هیچ وزیر یا نخست وزیری به شخصیت و کفایت و درایتش یک جمله مداهنه آمیز و تریف هم نگفتم و نخواهم گفت هادتم این نیست اما جنابعالی که شخص وزیر با کفایت و درایت و لباقت میشناسید همین وزیر خوب منابع طبیعی مسئول اجرای اصلاحات مهم حفاظت و بهره برداری جنگلها هست مراتب و موادی هم آورده میگوید بموجب این قانون در جائیکه جنگل را خراب میکنید جنگل را میکنید جنگل را میتراشید و بدون ضابطه علمی بهره برداری میکنید دام میچرانید من با این مقررات جلو گیری میکنم از وزارت

منابع طبیعی جلو گیری نکنند پس چه کسی باید اینکار را بکنند مگر هر روز رفتن بداد گستری و گفتن اینکه چهار تا بز آمده در این جنگل چریده چهار گوسفند آمده چریده یا یک دهقان رده شده شاخهای را بریده تمام اینها را پرورده کردن و بداد سرا فرستادن خوب است؟ قطعاً خوب نیست منابع طبیعی با ما موردیش از ورود اشخاص جلو گیری میکنند نحوه جلو گیری کردن هم این است وقتی یک کله گوسفند رفت باید جلو گیری کند خوب باید نرود اگر رفت میگیرند چریده میکنند در کجا تمام این مطالب را برای رسیدگی بداد گستری میبرند که ای هوار بیایید سه تا بز آمده بجنگل بیایید آنها را بگیرد داد گستری محل تشکیل پرونده و حل و فصل دعواست حل و فصل خصومت است داد گستری برای این نیست که چهار تا بز آمده بجنگل آقای وزیر داد گستری بیایید چرا؟ اگر ساده جزائی داشت اگر آن کسیکه بزش بجنگل آمده حبس و شلاق و جریمه داشته باشد حق با جنابعالی است آنوقت حکومت با قاضی است اما جنگلی که میخواهند چراندن نشود بز که میخواهد رد بشود باید جلو گیری شود این دیگر بداد گستری چرا برود مضافاً بر اینکه الان این قبیل امور را یکی از اصول انقلاب و شورای داری و خانه های انصاف میدانید و دلتان میخواهد که تمام مطالب در محل بدست مردم و در واقع بدون پرونده بدون رسیدگی بدون بردن و آوردن و احضار و جلب کردن حل و فصل بشود و مردم راحت بشوند به این ترتیب اگر وزارت منابع طبیعی خودش بخواید از امحاء جنگل جلو گیری کند از چریدن گوسفندها و بزها که مضر برای جنگل هستند تشخیص میدهد جلو گیری میکند از قطع بیجهت درخت جلو گیری میکند به این ترتیب که حفاظت کرده و جنابعالی هم تأیید فرمودید که خوب کار کرده خوب حفاظت کرده در اینصورت باید وضع و امکانات کسار را هم بسوزانند خانه داد امکانات کار همین لایحه است که داده میشود بهر صورت چون مواد آغاز نشد، بنده هم مثل جنابعالی سعی می کنم از ورود در مواد و استشهادهای مواد خودداری کنم مسلماً وقتی مواد قرائت شد اگر احیاناً باز هم در یک مورد یا چند

مورد بنظر مبارکشان اشکالاتی رسید ایرادی بود که باید رسیدگی بشود و باید اصلاح بشود شأن مجلس برای این است و دو شوری بودن قانون هم از این نظر است پیشنهاد میفرمائید در کمیسیون و مجلس بررسی می شود محققاً اگر پیشنهادی باشد که در مسیر اصلاح لایحه و بهبود حال مردم باشد مثل همیشه مورد توجه قرار خواهد گرفت در اینکه جنابعالی در امر مرتع و جنگل و بلحاظ اینکه اصولاً اهل شمال هستید و با تردد بیشتری که دارید واردتر هستید و تجربه تان بیشتر است هیچ شکستی نیست و باید در این قبیل موارد از نظرات و تجربیات شخص جنابعالی استفاده بیشتری بشود اما این استفاده منوط به دادن پیشنهادهای کتبی و بررسی آن در موقع خودش در کمیسیونهای مربوط است بنده به عرض خودم خانم میدهم یک یادداشتی یکی از دوستان برای بنده نوشته اند که یک سؤالی از جناب آقای رامبد نمکنم ولی چون بنده خودم ارادت مخصوصی خدمت جنابعالی دارم این سؤال را میگذارم بعد خصوصی از محضر تان می خواهم و حالا سؤال نمی کنم (رامبد - لایحه مربوط به مسائل مملکتی است -) خیر خصوصی است چون وزارت منابع طبیعی مجری یکی از اصول انقلابی این مملکت است (رامبد - من فکر میکنم نمایندگان اکثریت برای کار مملکت صحبت میکنند کار خصوصی) حالا البته اگر خیلی اصرار دارید میخوانم: چند روز پیش جناب آقای رامبد در لایحه اصلاحات ارضی رأی موافق دادند که تشخیص زمینهای موات با مأمور اصلاحات ارضی است نمیدانم حال چرا تشخیص جنگل و مرتع را از صلاحیت وزارت منابع طبیعی خارج میدانند یادداشتی است رسیده (فخر طباطبائی - چه کسی امضاء کرده؟) امضاء ندارد یک یادداشتی است رسیده بهر صورت نظر باینکه حفاظت جنگلها و منابع طبیعی مملکت یکی از بزرگترین اصول انقلابی کشور است این وزارت خانه جوان تلاش میکند و ما امیدواریم که از این تلاشها همیشه نتایج بهتری بگیرد و منابع طبیعی و ملی کشور ما را که بزرگترین منابع مملکتی است در جهان شاید نسبت به مساحت کشور ما بی سابقه است آنچه آن حفظ بفرمائید جناب آقای مهندس گلرخی که ماه سال

۱۰ سال ۲۰ سال بعد وقتی می بینیم دارای جنگل و مرتع هستیم بآن مفهوم واقعی کلمه دارای جنگل های فنی جنگل هایی که دارای چوبهای با ارزش صنعتی و تجارتنی باشد باشیم قطعاً ما از یک روزی باید این کار را شروع کنیم در یک روز نمیشود تمام جنگل های خشک شده و قطع شده را نهال کاشت این برنامه میخواهد اعتبار میخواهد مجاهدت میخواهد زمان میخواهد امیدواریم که وزارت منابع طبیعی در اجرای این هدف با این اصول و برنامه موفق خواهد شد (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بهرورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد کمیسیون داد گستری به کمیسیونهای بند ج در تبصره ماده ۳ اضافه گردد.

با احترام یزشکیپور - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد کلمه (اعلام) از سطر آخر تبصره ماده ۳ حذف شود. با احترام

یزشکیپور - دکتر عاملی - دکتر طالع

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۱۵ مکرر بشرح زیر اصلاح شود.

وزارت منابع طبیعی مکلف است وجوه زیر را در موقع (چرا) در مرتع دریافت نماید.

داود مؤیدامینی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد اصلاح ماده ۱۵ مکرر

نظر باینکه علی الاصول وضع مالیات بیش از نسبت

رشد اقتصادی عادلانه نیست مگر آنکه نظر خاصی در کار باشد
و پتانوچه به اینکده عالیترین نسبت رشد اقتصادی در سالهای
آئیه ۱۵ درصد پیش بینی نمیشود .

پیشنهاد مینماید ماده ۱۵ مکرر فصل یکم سطر دوم
بشرح زیر اصلاح شود .

بجای پس از دو سال ۵۰ ریال نوشته شود «پس از دو سال
۱۳ ریال» و بجای پس از ۵ سال ۱۰۰ ریال نوشته شود «پس
از ۵ سال ۱۷/۵۰ ریال» با تقدیم احترامات

دکتر اسفندیار یگانگی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

با تقدیم احترام پیشنهاد مینماید بند ۱ ماده ۱۵
مکرر به ترتیب زیر تغییر یابد :

۱ - برای هر رأس بز و بزغاله از تاریخ تصویب این
قانون

تا سه سال	۱۰ ریال
از سه تا پنج سال	۵۰ ریال
از پنج تا ده سال	۸۰ ریال
بعد از ده سال	۲۰۰ ریال

بره هائیکه بصورت دستی تعلیف میشوند از طرف
وزارت منابع طبیعی علامتگذاری شده و معادل گوسفند
محسوب خواهد شد . مهندس فیروز عدل

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده ۱۵ مکرر لایحه قانون
اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع
جمله (از کلیه دامهائیکه در مراتع دولتی تعلیف شده اند)
بعد از کلمه کشور و قبیل از کشتار اضافه شود .

ضمناً تبصره ۳ به این ماده اضافه گردد :

تبصره ۳ - کلیه دامهائیکه وسیله اشخاص حقیقی
و حقوقی از طریق پروراندی و یا چرای در مراتع خصوصی
پرورش یافته و بکشتار گاه عرضه میشوند از پرداخت عوارض
موضوع این ماده معاف بوده و برای تشخیص این قبیل
دامها وزارت کشاورزی مکلف است با وزارت منابع طبیعی
تشریک مساعی لازم را بنماید .

مهندس عترت

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۱۵ مکرر و تبصره های آن
حذف شوند . دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در لایحه قانون اصلاح
قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع شماره
۲ ماده ۲۰ بجای معاون فنی وزارت منابع طبیعی معاون
صنعتی وزارت اقتصاد نوشته شود .

محمدعلی رشتی - عباس میرزائی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه اصلاح قانون حفاظت و
بهره برداری جنگلها و مراتع پیشنهاد مینماید که بند
۲۰ بشرح زیر اصلاح شود :

ماده ۲۲ - تهیه چوب و هیزم و ذغال و بریدن و
ریشه کن کردن درخت و نهال در منابع ملی و همچنین
توده های جنگلی بدون اخذ پروانه از وزارت منابع طبیعی
ممنوع است مواد مزبور توسط وزارت منابع طبیعی ضبط
و بترتیب مقرر در ماده ۲۸ عمل خواهد شد و مرتکب
بپرداخت جریمه از یکصد تا یک هزار ریال نسبت بپرداخت
جریمه از یکصد تا یک هزار ریال نسبت بهر ذرخت
یا هر متر مکعب هیزم یا ذغال و بحسب تأدیبی از ۱۱ روز
تا ششماه و نیز نسبت بهر نهال از ۲۰ تا ۵۰ ریال محکوم
خواهد شد .

تبصره - در مورد بریدن یا ریشه کن کردن باسوزاندن
نهال در مناطق جنگل کاری شده مرتکب بحسب تأدیبی از
یازده روز تا شش ماه و پرداخت جریمه برای هر نهال از
پنجاه تا یکصد ریال محکوم و عین مال نیز ضبط خواهد
شد .

با تقدیم احترام - مهندس حسن صائبی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود تبصره ۳ بماده ۲۰ اضافه
شود :

انتقال متخصصین و کارکنان فنی از وزارت منابع
طبیعی بشرکت سهامی بهره برداری و صنایع چوب کیلان
و بالعکس بلا مانع است .

با تقدیم احترام - سید محمود توسلی

اولیه چوبی مورد مصرف بخش خصوصی برای صنایع
چوب و سلولز به استثنای سوخت کارخانه ها و کارگاهها را
از طرحهایی که رؤسا عمل می نمایند بدون رعایت تشریفات
مزایده بفروش برساند قیمت هیزم و چوبهای مصرفی
بخش خصوصی با توجه به نرخ طرحهای واگذاری
به بخشهای خصوصی هر سال از طرف شورای عالی جنگل
و مرتع تعیین میشود .

با احترام - مهندس حسن صائبی
ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود در ماده ۲۸ لایحه قانون
اصلاح قانون حفاظت

در سطر سوم بعد از کلمه عمومی عبارت (سازمان
ملی پیش آهننگی) و در سطر چهارم بعد از کلمه استان هر
شهرستان اضافه شود . با تقدیم احترام - روحانی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۳۱ بشرح زیر اصلاح
شود .

وزارت منابع طبیعی مجاز است از حوزه آستارا تا

کلیدانی اراضی جنگلی جلگه ای و مراتع غیر مشجر
جلگه ای را برای تبدیل بزراعت یا باغ با مرتع یا نهالستان
یا ایجاد جنگلهای مصنوعی یا علوفه کاری و دامپروری با
رعایت مواد زیر به زارعین و سایر اهالی محل با چاره
واگذار کند یا بفروشد مشروط بر اینکه حجم درختان
سریا در منطقه مورد واگذاری بطور متوسط از یکصد متر
مکعب در هکتار تجاوز ننماید . داود مؤید امینی

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود تبصره ذیل بماده ۳۱ لایحه
قانون اصلاح قانون حفاظت .. اضافه شود :

تبصره - قطع اشجار و بوته های جنگلی در مناطق
کویر مرکزی و حاشیه آن مطلقاً ممنوع و پروانه های
صادر از تاریخ تصویب این قانون ملغی است .

با تقدیم احترام - روحانی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۲۰ بشرح زیر اصلاح
شود .

شورای عالی جنگل و مرتع مرکب از ۷ نفر بشرح
زیر تشکیل میشود :

- ۱- وزیر منابع طبیعی یا نماینده منتخب نام الاختیار
- ۲- وزیر دارائی
- ۳- وزیر کشاورزی
- ۴- وزیر اصلاحات ارضی

۵- معاون فنی وزارت منابع طبیعی .

۶- دو نفر از کارشناسان جنگل یا مرتع با انتخاب
سایر اعضای شورا .

داود مؤید امینی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید بند ۴ و تبصره ۲ از ماده
۲۰ لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها
و مراتع بنحو زیر اصلاح شود :

بند ۴ - یک نفر از کارشناسان جنگل و یک نفر از
کارشناسان مرتع .

تبصره ۲ - دو نفر از کارشناسان جنگل و مرتع
بنا بر پیشنهاد ... (الخ) . مهندس عترت

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید :

در ماده ۲۲ اصلاحی ، بعد از جمله (بعده کارد
جنگل) جمله زیر نیز اضافه شود :

و سایر مأمورین انتظامی .

با تقدیم احترام - حکیمیان

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه اصلاح قانون حفاظت و
بهره برداری جنگلها و مراتع پیشنهاد مینماید بند ۹
نصره ماده ۲۷ بشرح زیر اصلاح شود :

تبصره - وزارت منابع طبیعی مجاز است مواد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در سطر چهارم ماده ۳۵ جمله (واژ ۸۰۰۰۰ ریال بیشتر) حذف گردد.

با احترام پز شکوپور - دکتر عاملی - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در سطر چهارم تبصره ۱ ماده ۳۵ جمله (و در صورت تأخیر) حذف گردد.

با احترام پز شکوپور - دکتر عاملی - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره يك ماده ۳۵ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها بشرح زیر اصلاح شود تبصره ۱۵ - معجری طرح مكلف است اجاره بها سالانه در آخر مهر ماه هر سال و خریداران تمام قیمت را به اقساط بیست ساله به وزارت منابع طبیعی بپردازند و تأیید داخت آخرین قسط زمین در زمین وزارت منابع طبیعی باقی خواهد ماند.

با تقدیم احترام - ارسنجانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۴۳ مکرر بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۴۳ مکرر - وزارت منابع طبیعی مكلف است به منظور جلوگیری از پیر شدن مخازن سدها در طول دریاچه و با حوضچه سد تا مساحت ۵۰۰ متر بنام حریم سد و به منظور جلوگیری از پیش آمدن کویسر در نقاط گرمسیری و حرکت ریگ و شن روان تا میزان لزوم که متخصصین تشخیص بدهند اینگونه اراضی را قرق اعلام نماید که چنانچه در دام و کشت دریم در این مناطق بکلی ممنوع گردد. با تقدیم احترام - ارسنجانی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد حذف ماده ۴۴ مکرر را مینماید. با تقدیم احترام - پروفیسور مخبر فرهمند

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۴۴ مکرر (۲۲ لایحه) بصورت زیر تغییر یابد:

چنانچه در دام در منابع ملی مذکور در ماده يك قانون ملی شدن جنگلهای کشور بدون اخذ پروانه مطلقاً ممنوع است. مأمورین وزارت منابع طبیعی مكلفند امای کسانی را که بدون پروانه مبادرت بچرای دام مینمایند از منابع مذکور خارج نمایند. کسانی که بدون اخذ پروانه و یا بیش از تعداد تعیین شده در پروانه در منابع ملی شده مذکور دام بچرانند برای هر آن دام بپرداخت جریمه محکوم خواهد شد.

میزان جریمه و نحوه اجرای آن بموجب آئیننامه مصوب هیئت دولت خواهد بود.

با تقدیم احترام - دکتر طالع - پز شکوپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید تبصره ذیل بعنوان تبصره ۳ ماده ۴۴ مکرر اضافه شود.

تبصره ۳ - دامداران ساکنین قراء و قصبات نقاطیکه مراعات آن ملی اعلام شده از نظر تعریف دام بردیگران مقدم میباشند.

وزارت منابع طبیعی مكلف است مطابق احتیاج دامداران ساکن محل پروانه چرا به آنها داده و مازاد بر آنرا بدامداران غیر محلی مطابق قانون پروانه بدهد. با تقدیم احترام - ارسنجانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد تبصره زیر بماده ۵۵ اضافه گردد: هر يك از کارمندان و مأموران وزارت منابع طبیعی بر خلاف واقع بتقدیم گزارش و یا اقدام علیه اشخاص مبادرت نماید بمجازات حبس مذکوره در ماده ۵۵ محکوم خواهد شد.

با احترام - دکتر طالع - دکتر فربور - دکتر عاملی - پز شکوپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره های الحاقی بماده ۵۶ حذف

شده در پروانه بنمایند. پرداخت جریمه نقدی اریاصد تا یکپنجاه ریال محکوم خواهند شد. بزندان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام - دکتر فربور - دکتر عاملی - پز شکوپور

پیشنهاد مینماید سطر آخر تبصره ماده ۵۵ بشرح زیر اصلاح شود (اعیانی که در عرصه مورد تجاوز احداث شده حکم داد که نفع دولت ضبط میشود).

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید عبارت زیر به آخر تبصره ماده ۲۷ اضافه شود.

بزندان پناه

و در صورت نبودن شرایط تعیین میانگین نرخی مورد عمل قرار خواهد گرفت که بصرقه و صلاح دولت بوده و مورد تصویب وزارت منابع طبیعی قسار گیرد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

حسین زرآور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید عبارت ذیل با آخر ماده ۱۶۵ مکرر اضافه شود.

پیشنهاد مینماید قسمت الف تبصره يك ماده ۵۶ به شرح زیر اصلاح شود:

الف - در صورتیکه به نظر جنگلدار که طبق ماده ۵۶ با بداعلام شکه باشد اعتراضی نشده باشد نظر جنگلدار قطعی است. بزندان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

نحوه استفاده از مراعات موضوع بند ماده ۴ قانون ملی شدن جنگلها بموجب آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارتخانه های منابع طبیعی و اصلاحات ارضی و تعاون روستایی تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

در مورد لایحه اصلاح قانون حفاظت جنگلها پیشنهاد مینماید در سطر سوم ماده ۳۷ مکرر قبل از جمله (وزارت منابع طبیعی) عبارت زیر اضافه شود (که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید) بزندان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

نظر به اینکه مفاد ماده ۳۲ و ۳۹ در بعضی از موازید مغایر بنظر میرسد پیشنهاد مینماید دو ماده مذکور تلفیق گردد تا وظایف وزارت منابع طبیعی و کمیسیون مندرج در ماده ۳۲ بطور وضوح معلوم باشد. بزندان پناه

ریاست معظم مجلس شورای ملی

با تقدیم احترام پیشنهاد مینماید در ماده ۷ احدا کثر اراضی و اگذاری طبق این ماده الی آخر حذف گردد. مهندس فیروز عدل

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۴۴ مکرر به شرح زیر اصلاح شود.

محترماً پیشنهاد مینماید يك بند بنام بند ۴ با آخر بند ۳۳ لایحه باین شرح اضافه شود:

۴ - وزارت منابع طبیعی میتواند تا حدود يكصد هکتار از اراضی مغربه جنگلهای شمال را به منظور تربیت کشاورزان نابینا و ایجاد مزرعه آزمایشی برای آنها بلاعرض بانجم ملی هدایت و حمایت نابینایان کشور را گذار نماید. دکتر خزائی - مهندس غنرت - مهندس سهم الدینی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود در ماده ۴۴ مکرر بجای ضبط کوفسند
جریمه اخذ گردد و ضبط کوفسند حذف گردد.
با تقدیم احترام - اخلاقی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
در تبصره يك ماده ۴۴ مکرر نظر به اینکه معلوم
نیست مرتکب واگذار کننده پروانه یا استفاده کننده
مرتفع است لذا پیشنهاد مینماید ابهام موجود مرتفع گردد.
یزدان پناه
ریاست معظم مجلس شورای ملی

خواهشمند است دستور فرمائید پیشنهاد زیر بعنوان
تبصره ذیل ماده ۵۶ لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهره
برداری از جنگلها اضافه شود.

تبصره - در صورتیکه وزارت منابع طبیعی بادی نفع
به رأی کمیسیون اعتراض داشته باشد حداکثر ظرف دو
ماه پس از ابلاغ رأی صادره اعتراض خود را بکمیسیون
تجدید نظر که در استانها و فرمانداریکل بشرح زیر
تشکیل میشود داده و تصمیم اکثریت اعضای کمیسیون
قطعی میباشد. کمیسیون تجدید نظر عبارت خواهد بود
از استاندار یا فرماندار کل ۲ - رئیس دادگستری ۳ - رئیس
یا سرپرست منابع طبیعی ۴ - رئیس انجمن شهر. آرائیکه
تاکنون صادر شده تا دو ماه پس از تصویب قانون در صورت
اعتراض قابل تجدید نظر خواهد بود.

با تقدیم احترام
پرفسور مخبر فرمندی - حسین یوسفی - صادق سمیعی
ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده زیر بلا لایحه قانون
اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها اضافه شود.
ماده - وزارت منابع طبیعی و وزارت کشاورزی
مکلفند در ظرف دو سال مناطق مجاز برای کشت دیم را در
سراسر کشور اعلام نمایند.

هر کس در مناطق ممنوعه اقدام به کشت دیم نماید
بازاء هر هیکتار بپرداخت جریمه ای معادل ده هزار ریال
و چند نقد و حبس تأدیبی از شش ماه تا یکسال محکوم خواهد
شد.
با تقدیم احترام - دکتر کیان

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم سه
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۴- استرداد لایحه قانونی اصلاح تبصره ۳ ماده ۱۰
قانون انحلال بنگاه خالصجات بوسیله تیمسار
سپهبد کاوزیان معاون وزارت جنگ**

رئیس - تیمسار سپهبد کاوزیان فرمایشی دارید
بفرمائید.

سپهبد کاوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه
مقام ریاست و ساجت مقدس مجلس شورای ملی محترماً
باستحضار میرساند بموجب تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون انحلال
بنگاه خالصجات کلیه دعاوی مطروحه از طرف بنگاه
مزبور در هیئت های سه نفری ساقط است نظر باینکه در
مورد اراضی متصرفی ارتش در خوزستان وزارت جنگ
به هیئت های سه نفری دادخواست تسلیم نموده و بنگاه
خالصجات در موقع خود مبادرت بتقدیم دادخواست نموده
بود و بموجب تبصره فوق الذکر کلیه دعاوی مطروحه از
طرف بنگاه خالصجات ساقط گردید در سال گذشته وزارت
جنگ برای حفظ حقوق دولت در مورد اراضی متصرفی
ارتش در خوزستان لایحه قانونی جهت اصلاح تبصره
مذکور تهیه و جهت سیر مراحل قانونی بمجلسین تقدیم و
پس از تصویب مجلس شورای ملی در مجلس سنا با اصلاحاتی
بتصویب رسیده و بمجلس شورای ملی اعاده گردید. نظر
باینکه در این فاصله شورای عالی ثبت رأی به ابطال درخواست
ثبت اشخاص نسبت با اراضی ذرفول و اندیامشک صادر نموده
و وزارت جنگ نیز تقاضای ثبت متصرفات خود را نمود که
در جریان مقدماتی است و در سایر نقاط کشور نیز در موقع
خود رأساً به هیاتهای سه نفری دادخواست تسلیم نموده
است علیهذا تصویب قانون مذکور دیگر ضرورتی نخواهد
داشت.

نظر باینکه موضوع قانون مذکور دیگر منتفی
میباشد علیهذا تقاضای استرداد لایحه مزبور را مینمایم.

**۵- تصویب صورت جلسه های عصر سه شنبه سوم و
پنجشنبه پنجم دی ماه**

رئیس - صورت جلسه های عصر روز سه شنبه صبح روز
پنجشنبه خدمت خانها و آقایان توزیع شده است نسبت

باین صورت جلسه ها نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت
جلسه ها تصویب میشود.

**۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و
امور اجتماعی راجع به تشدید مجازات بکارگمااردن
اطفال کمتر از ۱۲ سال در کارگاههای قالیبافی
و ارسال بمجلس سنا**

رئیس - گزارش شور دوم لایحه تشدید مجازات
بکارگمااردن اطفال کمتر از ۱۲ سال در کارگاههای قالیبافی
مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۱۳ آذرماه
۱۳۲۷ با حضور آقای صادق احمدی معاون پارلمانی وزارت کار
و امور اجتماعی لایحه شماره ۳۳۱۳۶-۲/۸/۴۷ دولت راجع
به مجازات بکارگمااردن اطفال کمتر از دوازده سال در
کارگاههای فرش بافی را که گزارش شور اول آن شماره
۵۵۵ چاپ گردیده با توجه به پیشنهادات واصله برای
شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و شرح زیر تصویب نمود.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
مینمایم.

قانون تشدید مجازات بکارگمااردن اطفال کمتر از
دوازده سال در کارگاههای فرش بافی

ماده واحده - هر کس اطفال کمتر از دوازده سال
ندام را در کارگاههای فرش بافی بکارگماارد
بحسب تأدیبی از ششماه تا یکسال و تأدیب غرامت از پنجهزار
ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد.

در صورت تکرار مجازات مرتکب سه سال حبس
تأدیبی و تأدیب سیصد هزار ریال غرامت مینماید.

کارگاههای موضوع ماده ۷ قانون کار مشمول این
قانون نخواهد بود.

تبصره - دولت مکلف است ظرف مدت یکسال
موجبات تشکیل شرکتهای تعاونی فرش بافان و متعزز
ساختن کارگاههای قالیبافی را فراهم و کلیه کارگاههای

خصوصی و خانوادگی را در روستاها و شهرستانها متمرکز
و کارگران قالیبافی را از مقررات قوانین کار و بیمه های
اجتماعی بطور کامل برخوردار سازد.
مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - پوربابائی
گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه دوم دیماه ۱۳۲۷
با حضور آقای صادق احمدی معاون پارلمانی وزارت
دادگستری لایحه دولت راجع بمجازات بکارگمااردن
اطفال کمتر از دوازده سال در کارگاههای فرش بافی را
برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و بنا گزارش
کمیسیون کار و امور اجتماعی در اینمورد موافقت نمود
و ماده واحده را شرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
مینمایم.

قانون تشدید مجازات بکارگمااردن اطفال کمتر
از دوازده سال در کارگاههای فرش بافی

ماده واحده - هر کس اطفال کمتر از دوازده سال
تمام رادر کارگاههای فرش بافی بکارگماارد بحسب تأدیبی
از ششماه تا یکسال و تأدیب غرامت از پنجهزار ریال تا پنجاه
هزار ریال محکوم خواهد شد.

در صورت تکرار مجازات مرتکب سه سال حبس
تأدیبی و تأدیب سیصد هزار ریال غرامت مینماید.

کارگاههای موضوع ماده ۷ قانون کار مشمول این
قانون نخواهد بود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا
رئیس - ماده واحده مطرح است آقای دکتر شفیع
امین بفرمائید.

دکتر شفیع امین - حفظ حقوق کارگران مورد
علاقه همه ملت ایران است همینطور هم مجلس شورای ملی
و شاهنشاه بزرگمانست بکارگران توجه مخصوص دارند
که باید حقوق آنها را آنچه میتوانیم حفظ کنیم راجع
باطفال کمتر از ۱۲ سال بنده امسال در تابستان همینطور
یکماه پیش بکارگاههای فرش بافی تبریز رفتم برای دیدن

ضعیت آنها که علاقمند بودیم بنیمندگی اطفال کوچکی را بدیده خوشبختانه آنها را بکار نمیگمارند و این لایحه که حقیقتاً برای تأمین سعادت و سلامت و راحتی کودکان عزیز مملکت که برای آئینه مملکت انشاءالله جوانان مردمان شایسته‌ای خواهند بود بسیار خوبست و مورد تأیید همه است ولی اشکالی که در کار هست این است که بنده خواستم بوزارت کار تذکر بدهم باید دقت بفرمایند این کارها اغلب آنچه در آذربایجان در کارگاههای فرش بافی دارند در خانه‌ها است آقای معتمدی معاون مجترم وزارت کار که مورد علاقه و احترام بنده است و همه بایشان احترام داریم و اوید هستند و عملاً دیدند که در کارگاههای استانها و شهرستانها اغلب این کارگاهها در خانه‌های خصوصی است یک خانواده‌ای برای تأمین زندگی خودش و خانواده، اولادش را روزی بیست باصطلاح برای خارج از وقت روزانه شان آنجا بکار میگمارند باید با آنها توجه بشود چه بسا موجودات ناراحتی آن خانواده‌ها را فراهم بکنیم ما باید کودکان را توجه و حمایت بکنیم حتماً باید طبق لایحه‌ای که برای مبارزه با بیسوادی که مورد عنایت مخصوص شاهنشاه محبوب است و لایحه‌ای هم که دولت بدین مجلس تقدیم کرده است اطفال را میگوئیم درس بخوانند ولی آیا این اطفال که در خانواده‌ها و خانه‌های باصطلاح کارگری هستند که یک خانواده‌ای برای روزی دو ساعت ۳ ساعت یا ساعت باشما یا خارج از وقتشان از این اطفال استفاده میکنند کنترل وضع اینها بهتر تب خواهد بود یا بدرسیدگی کرد چون در کارگاههای بزرگ اصلاً ندیدم باعلاقه وزارت کار و توجهی که دولت کرده است دیگر اطفال کمتر از ۱۲ سال آنجا دیده نمیشود ولی عمده خانواده‌ها است این را بنده میخواهم تذکر بدهم که توجه بکنند که در این خانه‌ها و کارگاههای کوچک خیلی زیادند در دهات در شهرها در بخشها مقدار زیادی کارگاه فرش بافی هست و چه بسا که فعلاً جایش را نمیدانند و ثبت هم نشده اینها باید کنترل بشود بشرط اینکه موجب ناراحتی خانواده‌ها نشود که مأموری بیاید در بزند و بگوید که شما کودک ۹ ساله ۱۰ ساله را بکار گمارده‌اید و موجب ناراحتی یک خانواده

وسالت آسایش آنها را فراهم بکنند خیلی متشکرم امیدوارم اینها را توجه بکنید (احسنت)

رئیس - آقای پوربایانی بفرمائید.

پوربایانی (مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی) - هنگام شور اول این لایحه پیشنهادی از طرف عده‌ای از همکاران گرامی تقدیم شده بود که بعنوان تبصره مورد رسیدگی قرار بگیرد در کمیسیون کار و امور اجتماعی این تبصره مطرح شد و متن تقدیمی تبصره بصورت فعلی نبوده بنده خواستم حضورشان عرض کنم که تبصره‌ای که بنده میخوانم باین طریق است:

تبصره - دولت مکلف است موجودات تشکیل شرکتهای تعاونی را فراهم نماید و مدت یکسال اضافه نوشته شده خواستم عرض کنم موقع طرح نظر آقایان و همکاران گرامی متوجه این موضوع باشند.

رئیس - آقای دکتر فریور بفرمائید.

دکتر فریور - همکاران محترم در این لایحه که گزارش خوانده شد یکی گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی است و دیگری گزارش کمیسیون دادگستری که اختلافی با هم داشتند تبصره‌ای بماده واحده در کمیسیون کار و امور اجتماعی اضافه شده که باید من تذکراتی در این مورد بدهم اگر بانگیزه تدوین و تقدیم این ماده واحده توجه کنیم می‌بینیم که قبلاً قانونی بود که اطفال کمتر از ۱۲ سال بکار گمارده نشوند قانون اجرا نشد تا بازم بر اثر عنایات و توجهات خاص شاهنشاه بازرسان باین مسئله توجه کردند و لایحه‌ای آورده شد بنام اینکه اطفال کمتر از ۱۲ سال منع شوند برای کار و چون در عمل متوجه شدند که جایی برای همین منظور وجود دارد عنوان قانون تبدیل به قانون تشدید مجازات شد که البته آرزو نمودیم این قانون بر خلاف قانون گذشته به مرحله اجرا در بیاید و وزارت کار توفیق پیدا کند و بعداً یک لایحه اصلاحی دیگر برای این مورد نیارد ولی مطلب اساسی که در این لایحه وجود دارد تناقض گزارش از دو کمیسیون مختلف مجلس است خواستم همکاران محترم توجه کامل بفرمایند که در موقع رأی گرفتن باین گزارشها آنچه را که صلاح میدانند رأی

بشوند و کارگزاران هم از چنین مزایایی برخوردار بشوند ولی اینکه کارگاههای خصوصی و خانوادگی فرش بخصوص در روستاها مشمول قانون کار بشود این تناقض دارد با همان ماده ۷ و تناقض دارد با زندگی خصوصی و خانوادگی دهقانان کشور (صحیح است) مخصوصاً در مورد این تبصره مدت یکسال که گنجانده شده این یکسال این مفهوم را میدهد که وزارت کار حداقل برای مدت یکسال از اجرای قانون معاف خواهد بود.

صائب - آن اصلاح شده اشتباه چاپی بود.

رئیس - آقای دکتر فریور پیشنهادی رسیده است که اگر این پیشنهاد تصویب بشود شاید نظر شما را تأمین کند اجازه بفرمائید این پیشنهاد خوانده شود.

دکتر فریور - خیلی تشکر میکنم البته من نظرم این بود که تبصره عنایت بشود که تناقض با این قانون دارد و اگر پیشنهاد منظور را بر آورده میکند من عرض ندارم.

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست آقای رامبد بفرمائید.

مهندس ارفع - اجازه بفرمائید پیشنهاد خوانده بشود اگر نظر آقایان تأمین نشد به بحث ادامه بدهیم.

رئیس - ماده واحده مطرح است باید بحث در ماده واحده تمام بشود که بعد پیشنهاد مطرح بشود.

رامبد - جناب آقای معاون وزارت کار شاید اطلاع دارند در سالیکه گذشت بنده چند روز پیش اشاره کردم ۱۹۲ میلیون علاوه بر یک میلیارد دلار درآمد نفت ما یعنی جمعاً یک میلیارد و ۱۹۲ میلیون دلار واردات داشتیم و فقط فقط غیر از نفت ۱۸۱ میلیون دلار صادرات و از این ۱۸۱ میلیون دلار صادرات قسمت بسیار قابل توجهش را صنعت فرش مانشکیل میدهد اگر بخواهیم برای مملکت صحبت بکنیم نه وکالت، بطور قطع اجرای این قانون که لازم هم هست بصنعت فرش شما برای یک مدتی صدمه خواهد زد ولی البته فرش برای ملت ایران است نه ملت ایران برای فرش. دولت همه گونه اختیارات دارد تا بدانجائیکه نمایندگان محترم معتقدند که تشخیص بیا دولت است که این اختیار را از مجلس شورای ملی بگیرد و برای پیشرفت کار مملکت بدولت اختیار داده میشود ولی

بدهند تا در حقیقت منظور از ایجاد این قانون عملی بشود در این گزارش تبصره‌ای گنجانده شده که خوانده شد مطابق این گزارش دولت مکلف شده که در مدت یکسال شرکتهای تعاونی فرش بافان و متمرکز ساختن کارگاههای قالی بافی را فراهم و کلیه کارگاههای خصوصی و خانوادگی را در روستاها و شهرستانها متمرکز بکنند قبل از این تبصره آخرین سطر ماده واحده این است «کارگاههای موضوع ماده ۷ قانون کار مشمول این قانون نخواهد بود» برای اینکه تناقض این تبصره با خود قانون معلوم شود من ماده ۷ را میخوانم ماده ۷ قانون کار میگوید: «کارگاههای خانوادگی که در آن کار منحصراً بوسیله صاحب کار و خویشان نسبی درجه ۱ از طبقه اول انجام میشود مشمول مقررات این قانون نخواهد بود» در حالیکه تبصره تقریباً بصورتی مشمول این قانون میخواهد بکند که الآن عرض میکنم اگر بصنعت فرش توجه کنید متوجه میشوید که این صنعت مثل بسیاری از صنایع دستی ایران در روستاها و قراء و قصبات بوسیله خانواده‌ها و افراد انجام میشود و مورد توجه همه هست بخصوص اینکه اگر بنحوه زندگی دهقانان توجه کنیم میبینیم اینها علاوه بر سکونت در یک واحدی بنام واحد کشاورزی و علاوه بر انجام کارهای کشاورزی بیک مقدار از صنایع و کارهای باصطلاح خارج از برنامه خودشان هم توجه دارند که بسا آن وسیله هم کسری در آمد سالانه را جبران میکنند هم اگر در یائیز و زمستان وقتی اضافه داشته باشند آن وقت خالی را پر میکنند و بکار نیمه‌اندوسائلی فراهم میکنند که بوسیله آن هم به اقتصاد مملکت خدمت میکنند و هم کسری بودجه خودشان را تأمین میکنند در این تبصره از آنجائیکه فرش بافان تولید کنندگان فرش در خود ماده واحده مکلف شده‌اند که قانون کار را رعایت کنند و کارگران کمتر از ۱۲ سال را بکار نگمارند در حقیقت مثل اینکه یک کمکی هم بوسیله این تبصره بوسیله این قانون بآنها شده که در تشکیل شرکتهای تعاونی یک افزایش دیگری هم بآنها داده شده البته با تشکیل شرکتهای تعاونی هیچکس مخالف نیست و نمیتواند باشد شرکت تعاونی، تولید کنندگان فرش باید تشکیل شود باید آنها هم از چنین مزایایی برخوردار

هر اختیار در قبال يك مسئولیتی است من فقط از حضور آن يك استدعا دارم حال که ما صنعت فرش و نتیجتاً صادرانمان و نتیجتاً بموازنة پرداختهای خارجی و نتیجتاً به اقتصاد مملکت با شجاعت و شهامت آماده میشویم که صدمه‌ای برانیم برای اینکه فعال کاری بکنیم که در آینده نتایج بهتری بگیریم بیا باید بفرمائید آن عده از اطفال که محل منحصر بفرمانشان منحصر آفرین طریق است برای آنها چه خواهید کرد. بودن در اطاق تباریک و پای کارگاه فرش البته بسالمتی بچه صدمه میزند ولی گویا در طول چندین ماه و چندین سال اما قطعاً غذا نخوردن بچه در ظرف چند روز تکلیف بچه زننده را تعیین میکند، فقط این توضیح را بفرمائید مالک اینکه تشخیص بدهد احتیاج و اضطرار و استیصال از این طریق او را مجبور به این اقدام کرده و هیچ ممر معاش دیگری ندارد دولت در قبال این اقدامات چه مسئولیتی دارد (صحیح است) رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - قوانینی که در يك اجتماع تدوین میشود میبایستی نه تنها جوابگوی وضع اقتصادی آن اجتماع باشد بلکه باید جامع جهات مختلف باشد و از همه مهمتر رعایت عدالت اجتماعی است از همه مهمتر توجه به نیازمندیهای يك فرد بعنوان يك انسان و بعنوان يك عضوی از او اجتماع که میبایستی جهات مختلفه را برای رعایت حال او در نظر بگیرند جناب آقای رامبد اشاره به واردات و صادرات ایران و مسئله فرش که یکی از اقلام قابل توجه ایران است فرمودند بنده اذعان دارم و قبول دارم که درآمد از فرش يك رقم قابل توجهی است و ما میبایستی تمام مساعی خودمان را بکار ببریم که روز بروز بر اقلام صادراتی خودمان نه تنها در زمینه فرش بلکه در زمینه محصولات صنعتی انشاء الله و محصولات معدنی و محصولات کشاورزی و خلاصه کلیه محصولاتیکه بتواند واقعاً حتی يك دلار بر درآمد ارزی ما اضافه کند و بر صادرات ما بیفزاید سعی کنیم در این مسئله تردیدی نداریم و مورد اختلاف هیچکدام از ما نیست و برنامه فعلی دولت هم در این زمینه است که حداکثر استفاده از فعالیت افراد و اعضای جامعه بکند و بهمین دلیل است که برنامه وسیعی

در زمینه کارهای دستی در روستاها تعلیم و تدوین شده و این برنامه بموقع اجرا گذاشته شده و متدرجاً توسعه پیدا میکند برای این است که از قوه فعاله کشاورزان ایران بخصوص در زمانیکه آنها فعالیت کشاورزی ندارند بشود حداکثر استفاده را کرد بنا بر این توجه بفرمائید که هدف دولت در حال حاضر دو مسئله بزرگ است یکی حداکثر استفاده از فعالیت افراد دیگری بالا بردن سطح درآمد ملی و صادرات مملکت و همزمان با آنها رعایت وضع عمومی و بهداشتی افراد با توجه به نیازمندی شخصیت يك انسان واقعی. در مسئله بکار آمدن این اطفال بنده تصدیق میکنم که برای بعضی از خانوادهها ممکن است مشکلاتی از لحاظ تأمین هزینه زندگی فراهم بشود بنده نظیر این مسئله را چند سال پیش که مسئولیت سازمان جنگلبانی را داشتم با آن مواجه بودم و یکی از آقایان استانداران واقعاً مرد بسیار پاك نیت و خدمتگزاری بود پیش من آمدن و اکید و اصرار داشت که در منطقه کردستان اجازه تهیه ذغال داده شود و منطق این آقای استاندار محترم این بود که اگر شما این اجازه را ندهید تعداد زیادی از افراد این منطقه که عمر اعاشه آنها منحصر آتیه ذغال است این عمر عابدی قطع خواهد شد و اینها مستأصل خواهند بود و من بعنوان يك استاندار در این منطقه تکلیفم با اینها چیست و اگر جنابعالی هم بجای بنده بودید میدیدید که بر سر يك دو راهی قرار گرفته‌اید یکی منافع عمومی مملکت یکی منافع بکدسته از اجتماع و هر دو قابل احترام است قابل توجه است ولی کدام را باید ارجح بر دیگری شمرد تا گزیر بنده نمیتوانستم بهیچوجه با این امر موافقت بکنم که بعنوان يك مرمرد درآمد وقت جنگل‌ها را بر نیت تبدیل به ذغال بکنند برای اینکه يك تعداد معدودی مرمرد درآمدشان این است و اینهم برای من مسلم بود که برای يكسال برای دو سال برای سه سال ممکن است از این مرمرد درآمد استفاده کنند سال چهارم دیگر نه جنگل است نه درآمدی در سال چهارم چه باید بکنند همان کاری را که در سال چهارم باید بکنیم امر و زباید

انجام بدهیم در مورد این کار گران فرش بافی و این افرادی که کمتر از ۱۲ سال دارند قطعاً يك چنین مشکلی هست نه تنها اختصاص با اینها دارد در طی فعالیت‌های دیگر مملکتی هم ممکن است نظیر این پیدا بشود ما نمیتوانیم با توجه بیک تعداد معدودی از اصل کلی که حفظ نسل آتیه این مملکت است غافل بمانیم و از اجزایی که نسبت با این اطفال معصوم میشود ما را باز بدارد (صحیح است - احسنت) با این ترتیب است که بنظر بنده باید توجه کاملی به اجرای این قانون بشود تنها در تبصره ای که پیشنهاد دولت هم نبوده بلکه پیشنهاد بکده از رفقای دلسوز و علاقمند بوده و تصویب کمیسیون رسیده بنده پیشنهاد حذف دوسه قسمت را کرده‌ام که باین نامه دولت و نظار کلی حزب ما تطبیق میکنند یعنی نمیخواهیم فعالیت خانواده‌ها را کسر کنیم نمیخواهیم فعالیت افراد را محدود کنیم بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که از سطر اول تبصره ظرف مدت يكسال حذف بشود از سطر دوم متمرکز ساختن کارگاههای قالیبافی حذف بشود و کلیه کارگاههای خصوصی و خانوادگی در روستاها و شهرستانها متمرکز این هم حذف بشود بنا بر این تبصره باین صورت در بیاید «تبصره - دولت مکلف است موجبات تشکیل شرکت‌های تعاونی فرش بافان را فراهم سازد» کار گران قالیبافی را از مقررات قوانین کار و بیمه های اجتماعی بطور کامل بر خوردار سازد» باین ترتیب خیال میکنم تأمین نظر همه آقایان شده باشد.

رئیس - نظری دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) بنا بر این پیشنهاد آقای مهندس ارفع مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید حملات «ظرف مدت يكسال» از سطر اول و «متمرکز ساختن کارگاههای قالیبافی» و «کلیه کارگاههای خصوصی و خانوادگی را در روستاها و شهرستانها متمرکز» از سطر دوم و سوم حذف شود و تبصره بصورت زیر در آید:

«دولت مکلف است موجبات تشکیل شرکت‌های تعاونی فرش بافان را فراهم سازد و کار گران قالیبافی را از مقررات قوانین

کار و بیمه های اجتماعی بطور کامل بر خوردار سازد»
مهندس ارفع
رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای مهندس ارفع نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به این پیشنهاد خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده واحده با اصلاحاتی که در این تبصره بعمل آمده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به لایحه تشکیل نیروی پایداری و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع بتشکیل نیروی پایداری مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۳ دیماه ۱۳۴۷ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۷۳۶۳/۳۰-۲/۹/۱۳۴۷ راجع به تشکیل نیروی پایداری را که گزارش شور اول آن بشماره ۶۰۰ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهادها گزارش شور اول را با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون تشکیل پایداری

ماده ۱ - بمنظور آماده نمودن افراد کشور برای شرکت در يك روش دفاع خانه دهکده و همکاری مؤثر آنان با نیروهای مسلح شاهنشاهی در دفاع از سرزمین کشور شاهنشاهی ایران علیه هر نوع تجاوز و خرابکاری نیروی پایداری وسیله وزارت جنگ تشکیل میگردد.

ماده ۲ - کلیه اتباع دولت شاهنشاهی ایران که سن آنان حداقل ۱۸ سال تمام بوده و دارای شرایط لازم

برای خدمت در نیروی پایداری باشند میتوانند
عضویت نیروی مزبور در آن باشد.
شرایط لازم برای قبول عضویت طبق آئین نامه‌ای
خواهد بود که بتصویب وزارت جنگ خواهد رسید.
ماده ۴۳ - افراد زیر عضو نیروی پایداری محسوب
میکردند:
الف - افرادی که آموزش مقدماتی مقرر را بیابان
رسانده و مراسم تحلیف را انجام داده و برک عضویت
دریافت کرده باشند.
ب - کلیه کادر اداری و آموزشی نیروی پایداری.
ماده ۴۴ - مدت آموزش آن عده از اعضای نیروی
پایداری که خدمت زیر پرچم را انجام داده‌اند بر حسب مورد
جزو تعلیمات مراحل احتیاط یا ذخیره آنان محسوب
و در صورت موفقیت در آزمایشهای مربوط مشمول مقررات
مواد ۴۸ و ۴۹ قانون استخدام نیروی مسلح شاهنشاهی
خواهند بود.
ماده ۵۵ - افرادی که خدمت زیر پرچم را انجام
داده‌اند تا زمانیکه در عضویت نیروی پایداری باقی هستند
از احضار تعلیماتی در مراحل احتیاط و ذخیره معاف بوده
و در هنگام بسیج نیز جزو نیروی پایداری بسیج خواهند شد.
ماده ۵۶ - مدت آموزش آن عده از داوطلبان عضویت
نیروی پایداری که در یکی از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی
مؤسسات وابسته بدولت، بخشهای خصوصی مشغول انجام
وظیفه میباشند جزو مدت خدمت آنان در همان سازمان
محسوب و سازمانهای مزبور مکلف بپرداخت کلیه حقوق
و مزایای آنان در مدت آموزش - تمرینها و عملیات میباشند.
تبصره - حداکثر تعداد داوطلبان وزارتخانه‌ها،
مؤسسات دولتی، مؤسسات وابسته بدولت و بخشهای
خصوصی که برای آموزش و تمرینات لازم در هر نوبت
احضار میشوند از پنج درصد عده کل کارکنان واجد
شرایط وزارتخانه یا مؤسسه یا بخش خصوصی مربوط
نباید تجاوز نماید.
ماده ۷۷ - اعتبار لازم برای تأمین کلیه هزینه‌های
نیروی پایداری هفت ساله در بودجه وزارت جنگ پیش بینی
خواهد شد:

ماده ۸۵ - کادر اداری و آموزشی نیروی پایداری
را میتوان از اشخاص زیر تشکیل داد:
الف - افسران بازنشسته ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری
کل کشور.
ب - درجه داران بازنشسته نیروهای ویژه هوای
و مخابرات ارتش شاهنشاهی.
ج - افسران و درجه داران شاغل ارتش شاهنشاهی.
تبصره - عده‌ای از اعضای داوطلب نیروی پایداری
برابر مقررات آئین نامه خاص بمنظور تشکیل گروههای
رهبری استخدام میشوند.
ماده ۹۵ - بهر يك از اعضاء نیروی پایداری که
از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات وابسته بدولت
و یا بخشهای خصوصی حقوق یا دستمزد دریافت نمی کنند
در مدت آموزش و عملیات و همچنین با افسران و درجه داران
بازنشته هنگام اشتغال در نیروی پایداری ماهانه مبلغی
بعنوان حق الزحمه پرداخت خواهد شد.
میزان حق الزحمه و موضوع این ماده در آئین نامه
اجرائی این قانون تعیین میشود.
ماده ۹۰ - هر گاه اعضای نیروی پایداری در مدت
خدمت در نیروی مزبور ضمن عملیات یا بر اثر حوادث
یا سوانح ناشی از انجام وظیفه بیمار یا معلول یا فوت یا
شهید شوند یا آنان یا وراث قانونی آنان شرح زیر رفتار
خواهد شد:
الف - هر گاه افسر یا درجه دار شاغل باشند برابر
قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح شاهنشاهی.
ب - در صورتیکه کارمند یکی از وزارتخانه‌ها یا
مؤسسات دولتی یا مؤسسات وابسته بدولت یا بخشهای
خصوصی باشند برابر مقررات استخدامی و بیمه مربوط
بمستخدمنینی که بسبب انجام وظیفه معلول یا فوت میشوند.
ج - در صورتیکه افسر یا درجه دار بازنشته باشند
برابر مقررات قانون راجع به بیمه افراد کادر ثابت ارتش
و ژاندارمری در مقابل حوادث که بمناسبت انجام وظیفه
رخ میدهد و آئین نامه مربوط و مقررات مواد ۸۵ و ۸۶
قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.
د - چنانچه مشمول مقررات بیمه های اجتماعی

باشند برابر مقررات مربوط به بیمه شدگان که بسبب
حوادث ناشی از کار معلول یا فوت میشوند.
ه - در صورتیکه مشمول مقررات بیمه های
اجتماعی نباشند برابر مقررات قانون راجع به بیمه افراد
کادر ثابت ارتش و ژاندارمری در مقابل حوادث که
بمناسبت انجام وظیفه رخ میدهد و آئین نامه مربوط.
تبصره ۱ - اشخاص موضوع بند های (ب) و (د)
این ماده در صورتیکه ضمن عملیات شهید شوند از لحاظ
میزان مستمری و حق بیمه مانند افسران و کارمندان تابع
قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی با آنان رفتار
میشود و مابقی تفاوتی که علاوه بر مبالغ پیش بینی شده
در قوانین استخدامی و بیمه مربوط به آنان تعلق میگردد
از بودجه وزارت جنگ پرداخت خواهد شد.
تبصره ۲ - با اشخاص موضوع بند (ه) این ماده
در صورتیکه مشمول مقررات ماده ۴ این قانون باشند
طبق آئین نامه قانون بیمه افسران و کارمندان نیروهای
مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور رفتار میشود و
در صورتیکه قبلاً خدمت زیر پرچم خود را انجام نداده
باشند با توجه به مدارج تحصیلی هر يك و در نظر گرفتن
قوانین و مقررات مربوط بخدمت وظیفه عمومی مانند افسر
یا درجه دار یا سرباز وظیفه رفتار و کلیه حق بیمه آنان از
محل بودجه وزارت جنگ تأمین و پرداخت خواهد شد.
ماده ۹۱ - کادر نیروی پایداری در تمام مدت
خدمت در نیروی مزبور از اعضای نیروی پایداری در مدت
آموزش تکمیلی و تمرینها و عملیات در زمان صلح و
جنگ از لحاظ مقررات انضباطی و کیفری تابع قوانین
و مقررات ارتش شاهنشاهی خواهند بود.
تبصره ۱ - داوطلبان عضویت نیروی پایداری در
مدت آموزش تابع مقررات انضباطی ارتش شاهنشاهی
میشوند.
تبصره ۲ - اعضای نیروی پایداری که برای
آموزشهای تکمیلی یا شرکت در تمرینها و عملیات
احضار میشوند چنانچه نتوانند بموقع در محل معینه
حاضر گردند باید طرف پنج روز از تاریخ احضار علت
عده حضور خود را کتباً بدبیرخانه نیروی پایداری اعلام

دارند. در صورتیکه عذر این قبیل اعضا موجه باشد با
تعهد شرکت در دوره بعدی آموزش یا تمرین یا عضویت
عضویت آنان ادامه خواهد یافت و در غیر اینصورت از
نیروی پایداری اخراج و برک عضویت آنان باطل
میکردد.
ماده ۱۳ - در صورتیکه یکی از اعضای نیروی
پایداری قصد استعفا داشته باشد باید مراتب را بطور
کتبی تضمین برک عضویت بدبیرخانه تسلیم دارد و طرف
یکماه پس از تاریخ تسلیم استعفا نامه از عضویت نیروی
پایداری مستعفی شناخته میشود و برک عضویت او باطل
خواهد شد مگر اینکه قبل از یادین مهلت مزبور اعتراض
خود را از استعفا کتباً اعلام کرده باشد.
تبصره ۱ - اعضاء نیروی پایداری از تاریخ اعلام
بسیج تا خاتمه وضع فوق العاده حق استعفا نخواهند داشت.
تبصره ۲ - پذیرش مجدد اعضای مستعفی منوط
بموافقت نیروی پایداری خواهد بود.
تبصره ۳ - کسانی که بعلت استعفا و یا اخراج از
عضویت نیروی پایداری برکنار شوند از نظر مراحل
خدمت وظیفه عمومی تابع مقررات قانون خدمت نظام
وظیفه عمومی خواهند بود.
ماده ۱۴ - این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۲۷
قابل اجرا میباشد.
ماده ۱۶ - آئین نامه‌های اجرائی این قانون
بصوب وزارت جنگ خواهد رسید.
مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان
گزارش شور دوم از کمیسیون استخدام و سازمانهای اداری
بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در
جلسه ۵۵ دیماه ۱۳۴۷ با حضور تیمسار سید کاتوزیان معاون
وزارت جنگ لایحه مربوط بتشکیل نیروی پایداری را
برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون
نظام را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارم.
مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دهنم

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بمنظور آماده نمودن افراد کشور برای

شرکت در یک روش دفاع خانه و دهکده و همکاری مؤثر آنان با نیروهای مسلح شاهنشاهی در دفاع از سرزمین کشور شاهنشاهی ایران علیه هر نوع تجاوز و خرابکاری نیزوی پایداری وسیله وزارت جنگ تشکیل میگردد.

رئیس - آقای مؤید امینی بفرمائید.

مؤید امینی - بنده میخواستم در کلیات صحبت بکنم.

رئیس - شور دوم لایحه است کلیات اول ندارد در ماده اول اگر فرمایشی دارید بفرمائید.

مؤید امینی - چون مطالبی که میخواهم بگویم

در ماده ۱۳ است در آن ماده صحبت میکنم.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - کلیه اتباع دولت شاهنشاهی ایران که سن

آنان حداقل ۱۸ سال تمام بوده و دارای شرایط لازم برای خدمت در نیروی پایداری باشند میتوانند عضویت نیروی مزبور درآیند.

شرایط لازم برای قبول عضویت طبق آئیننامه‌های خواهد بود که بتصویب وزارت جنگ خواهد رسید.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - افراد زیر عضو نیروی پایداری محسوب میگردند:

الف - افرادی که آموزش مقدماتی مقرر را بیایان رسانده و مراسم تحلیف را انجام داده و برگ عضویت دریافت کرده باشند.

ب - کلیه کادر اداری و آموزشی نیروی پایداری.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده سوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - مدت آموزش آن عده از اعضای نیروی

پایداری که خدمت زیر پرچم را انجام داده‌اند بر حسب مورد جزو تعلیمات مراحل احتیاط یا ذخیره آنان محسوب و در صورت موفقیت در آزمایشهای مربوط مشمول مقررات مواد ۴۸ و ۴۹ قانون استخدام نیروی مسلح شاهنشاهی خواهند بود.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - افرادی که خدمت زیر پرچم را انجام

داده‌اند تا زمانی که در عضویت نیروی پایداری باقی هستند از احضار تعلیماتی در مراحل احتیاط و ذخیره معاف بوده و در هنگام بسیج نیز جزو نیروی پایداری بسیج خواهند شد.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده پنجم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - مدت آموزش آن عده از داوطلبان عضویت

نیروی پایداری که در یکی از وزارتخانه‌ها، مؤسسات وابسته بدولت، بخشهای خصوصی مشغول انجام وظیفه میباشند جزو مدت خدمت آنان در همان سازمان محسوب و سازمانهای مزبور مکلف بپرداخت کلیه حقوق و مزایای آنان در مدت آموزش - تمرینها و عملیات میباشند.

تبصره - حداکثر تعداد داوطلبان وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات وابسته بدولت و بخشهای

خصوصی که برای آموزش و تمرینات لازم در هر نوبت احضار میشوند از پنج درصد عده کل کارکنان واجد شرایط وزارتخانه یا مؤسسه یا بخش خصوصی مربوط نباید تجاوز نماید.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ششم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - اعتبار لازم برای تأمین کلیه هزینه‌های نیروی پایداری همه ساله در بودجه وزارت جنگ پیش‌بینی خواهد شد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده هفتم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - کادر اداری و آموزشی نیروی پایداری را میتوان از اشخاص زیر تشکیل داد:

الف - افسران بازنشسته ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور.

ب - درجه‌داران بازنشسته نیروهای ویژه هوایر و مخابرات ارتش شاهنشاهی.

ج - افسران و درجه‌داران شاغل ارتش شاهنشاهی. تبصره - عده‌ای از اعضای داوطلب نیروی پایداری برابر مقررات آئین نامه خاص بمنظور تشکیل گروههای رهبری استخدام میشوند.

رئیس - آقای امینی بفرمائید.

مؤید امینی - عرض کنم بنده دو مطلب را میخواستم در این لایحه بعرض برسانم چون در کلیات نمیشود صحبت کرد و جایش هم یکی در ماده ۸ و دیگری در ماده ۱۳ است.

رئیس - آقای امینی در کلیات میشود صحبت کرد اما در کلیات آخر.

امینی - در ماده ۸ راجع به کادر اداری و آموزشی صحبت شده و اینجا آورده‌اند «الف - افسران بازنشسته ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور» بنده هر چه قدر جستجو کردم دیدم رفقای شهربانی را فراموش کرده‌اند در صورتیکه بنده معتقدم مسئله تشکیل نیروی پایداری است مسئله دفاع از خانه و دهکده است مسئله این است که همه شرکت داشته باشند و کسانی که واردند در این قبیل دفاعها اشخاص را تعلیم بدهند. افسران شهربانی علاوه بر اینکه تمام در کادر نظامی تعلیمات نظامی را می‌بینند از نظر خانه و کاشانه و این قبیل چیزها وجود این اشخاص لازم است بنده میخواستم تیمسار معاونت محترم وزارت جنگ توضیح بدهند چطور شده همکاران شهربانی را فراموش کرده‌اند و چرا این لایحه نگذاشته‌اند.

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با کسب اجازه از مقام ریاست، افسران شهربانی مورد احترام بسیار ارتش شاهنشاهی هستند و ما خدمات و زحمات این افسران را فراموش نمیکنیم و در مدنظر داریم ولی بطوریکه ملاحظه میفرمائید آموزش افسران ارتش شاهنشاهی و افسران ژاندارمری یک آموزش بخصوص است که افسران وظیفه تابع آن است و اینها را حاضر میکنند برای خدمات مخصوص ولی افسران شهربانی برنامه دیگری دارند آموزش خاصی دارند در صورتیکه افسران ارتش و ژاندارمری که از دانشکده افسری می‌آیند بیرون یک آموزش تخصصی را می‌بینند (خواججه نوری - افسران شهربانی که تعلیمات رزمی نمی‌بینند) اینها چون هم‌دوش ارتش برای دفاع خانه و دهکده مأموریتی به آنها محول شده است یعنی کسانی باشند که دانشکده افسری را دیده باشند که عبارت است از افسران ارتش و ژاندارمری (صحیح است).

رئیس - نظر دیگری در ماده هشت نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده هشتم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- بهر يك از اعضا، نیروی پایداری که از وزارتخانهها، مؤسسات دولتی، مؤسسات وابسته بدولت و یا بخشهای خصوصی حقوق با دستمزدها در یافت نمیکند در مدت آموزش و عملیات و همچنین به افسران و درجه داران باز نشسته هنگام اشتغال در نیروی پایداری ماهانه مبلغی بعنوان حق الزحمه پرداخت خواهد شد.

میزان حق الزحمه و موضوع این ماده در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین میشود.

رئیس - نسبت به ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم بماده ۹م خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند
 میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰- هر گاه اعضای نیروی پایداری در مدت خدمت در نیروی مزبور ضمن عملیات یا بر اثر حوارث یا سوانح ناشی از انجام وظیفه بیمار یا معلول یا فوت یا شهید شوند یا آنان یا وراث قانونی آنان بشرح زیر رفتار خواهد شد:

الف- هر گاه افسر یا درجه دار شاغل باشند برابر قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح شاهنشاهی.

ب- در صورتیکه کارمند یکی از وزارتخانهها یا مؤسسات دولتی یا مؤسسات وابسته بدولت یا بخشهای خصوصی باشند برابر مقررات استخدامی و بیمه مربوط بمستخدمنی که بنسبت انجام وظیفه معلول یا فوت میشوند.

ج- در صورتیکه افسر یا درجه دار باز نشسته باشند برابر مقررات قانون راجع به بیمه افراد کادر ثابت ارتش و ژاندارمری در مقابل حوادث که بمناسبت انجام وظیفه رخ میدهد و آئین نامه مربوط و مقررات مواد ۸۵ و ۸۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

د- چنانچه مشمول مقررات بیمه های اجتماعی باشند برابر مقررات مربوط به بیمه شدگانی که بسبب حوادث ناشی از کار معلول یا فوت میشوند.

ه- در صورتیکه مشمول مقررات بیمه های اجتماعی

نمانند برابر مقررات قانون راجع به بیمه افراد کادر ثابت ارتش و ژاندارمری در مقابل حوادث که بمناسبت انجام وظیفه رخ میدهد و آئین نامه مربوط.

تبصره ۱- اشخاص موضوع بندهای (ب) و (د) این ماده در صورتیکه ضمن عملیات شهید شوند از لحاظ میزان مستمری و حق بیمه مانند افسران و کارمندان تابع قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی با آنان رفتار میشود و ماهه التفاوتی که علاوه بر مبالغ پیش بینی شده در قوانین استخدامی و بیمه مربوط به آنان تعلق میگیرد از بودجه وزارت جنگ پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- با اشخاص موضوع بند (ه) این ماده در صورتیکه مشمول مقررات ماده ۹ این قانون باشند طبق آئین نامه قانون بیمه افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور رفتار میشود و در صورتیکه قبلاً خدمت زیر پرچم خود را انجام نداده باشند با توجه بمدارح تحصیلی هر يك و در نظر گرفتن قوانین و مقررات مربوط بخدمت و وظیفه عمومی مانند افسر یا درجه دار یا سرباز و وظیفه رفتار و کلیه حق بیمه آنان از محل بودجه وزارت جنگ تأمین و پرداخت خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم بماده ۱۰ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند
 خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
 شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱- کادر نیروی پایداری در تمام مدت خدمت در نیروی مزبور و اعضای نیروی پایداری در مدت آموزش تکمیلی و تمرین ها و عملیات در زمان صلح و جنگ از لحاظ مقررات انضباطی و کیفری تابع قوانین و مقررات ارتش شاهنشاهی خواهند بود.

تبصره ۱- داوطلبان عضویت نیروی پایداری در مدت آموزش تابع مقررات انضباطی ارتش شاهنشاهی

تبصره ۲- اعضای نیروی پایداری که برای آموزش های تکمیلی یا شرکت در تمرین ها و عملیات احضار میشوند

چند نجهت توانند. موقع در محل معینه حاضر گردند باید نظرف
 یک روز از تاریخ احضار عدم حضور خود را کتباً بدبیر خانه
 نیروی پایداری اعلام دارند، در صورتیکه عذر این قبیل
 اعاده موجه باشد با تعهد شرکت در دوره بعدی آموزش با
 تمرین یا عملیات عضویت آنان ادامه خواهد یافت و در غیر
 اینصورت از نیروی پایداری اخراج و برگ عضویت آنان
 معلق میگردد.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم به ماده ۱۱ خانمها و آقایانیکه موافقت
 خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
 شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - در صورتیکه یکی از اعضای نیروی
 پایداری قصد استعفا داشته باشد باید مراتب را بطور کتبی
 بضمیمه برگ عضویت بدبیر خانه تسلیم دارد و ظرف یکماه
 پس از تاریخ تسلیم استعفا نامه از عضویت نیروی پایداری
 مستعفی شناخته میشود و برگ عضویت او باطل خواهد شد
 مگر این که قبل از پایان مهلت مزبور انصراف خود را از
 استعفا کتباً اعلام کرده باشد.

تبصره ۱ - اعضای نیروی پایداری از تاریخ اعلام
 استعفا تا خاتمه وضع فوق العاده حق استعفا نخواهند داشت.
تبصره ۲ - پذیرش مجدد اعضای مستعفی منوط
 بموافقت نیروی پایداری خواهد بود.

تبصره ۳ - کسانی که بعلت استعفا یا اخراج از
 عضویت نیروی پایداری بر کنار شوند از نظر مراحل
 خدمت و وظیفه عمومی تابع مقررات قانون خدمت نظام
 و وظیفه عمومی خواهند بود.

رئیس - آقای سرتیپ پور فرمایشی دارید بفرمایند.
سرتیپ پور - در آخر سطر چهارم ماده ۱۲ کلمه
 مزبور زائد است.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با این
 اصلاح موافقم.

رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۲ با اصلاحی
 که عمل آمده خانمها و آقایانیکه موافقت خواش

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۴۷
 قابل اجرا میباشد.

رئیس - آقای امینی بفرمایند

مؤید امینی - در این ماده ذکر شده است که این
 قانون از اول سال ۴۷ قابل اجراست و بنده هر چه از
 دوستان پرسیدم و خودم تفحص کردم ندیدم و چون
 قانون عطف بمسابق نمیشود اگر دلیلی دارد بفرمایند
 که بفهمیم چرا از اول سال ۴۷ اگر قانون شد تصویب
 و اجرا این يك شمویلی دارد که باید در نظر گرفته شود
 از مجلس میگذرد و توضیح باید شود و در روز پس از انتشار
 در روزنامه رسمی قابل اجرا است اینجا نوشته اند از اول
 سال ۴۷ بفرمایند چه دلیلی دارد؟

رئیس - تیمسار کاتوزیان بفرمایند.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - آقایانی
 که در جریان بودند استحضار دارند در حوالی اردیبهشت
 ماه سال ۴۷ تعدادی از همین داوطلبین نیروی پایداری در
 کردستان شهید شدند اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر
 مبلغی شخصاً بخانواده آنها کمک کردند ولی این کمک

برای يك دفعه بود الآن با اینکه این قانون را با این
 ترتیب تاماده ۱۰ تصویب فرموده اند بخانواده اینها، نیروی
 پایداری يك مبلغ قابل ملاحظه ای تقدماً میبردند و عیناً
 مثل شهدای ارتش رفتار میشود و بعد هم رقم قابل ملاحظه ای
 همراه آنها خواهند داد اگر میخواهید که این کمک
 نشود بفرمایند این ماده را حذف کنیم و الا بگمان من
 آقای امینی استحضار نداشتند که در اردیبهشت امسال
 عده ای شهید شدند همانطور که در مورد سالار آصفی مطالبی
 فرمودید خیال میکنم با عرایض بنده موافقت خواهید
 فرمود که از همان اول فروردین سال ۴۷ قابل اجرا باشد.
 (عده ای از نمایندگان - آری سابقه دارد؟) سابقه دارد
 کرا را اتفاق افتاده.

رئیس - نظر دیگرى در ماده ۱۳ نیست؟
 (اظهاری نشد) بماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه
 موافقت خواش کنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - آئین نامه های اجرائی این قانون بتصویب وزارت جنگ خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۴ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بلاوجه رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۸- طرح سؤال آقای دکتر عاملی از وزارت بهداشت و جواب آقای معاون وزارت بهداشت

رئیس - سؤال آقای دکتر عاملی از وزارت بهداشت مطرح است آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس همکاران گرامی اجازه میخوام قبلاً راجع باین سؤال توضیحاتی بعرض همکاران گرامی برسانم و بعداً جناب آقای دکتر مرشد پاسخ خواهند داد. در برنامه عمرانی چهارم بطوریکه ملاحظه میفرمائید در توضیحی که در کتاب برنامه چهارم در صفحه ۵۴۷ داده شده است پیش بینی شده است که در زره پنه توسعه شبکه درمانی شهری جمعاً تعداد چهارده هزار و پانصد تخت خواب در نظر گرفته شده است که در قسمتهای بعد توضیح داده شده است که این تخت خوابها بوسیله بخش خصوصی و بوسیله گروههای پزشکی که از اعتبارات برنامه های عمرانی وام دریافت میکنند تأسیس خواهد شد در موقعیکه قانون برنامه عمرانی چهارم مطرح بود این مسئله مورد توجه بسیاری از نمایندگان محترم قرار گرفت و در نتیجه در تبصره ماده ۱۹ قانون عمرانی چهارم باین شرح مطلبی اضافه شد تبصره - طرز پرداخت وام از محل اعتبارات عمرانی به بخش خصوصی درمانی و شرایط آن طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب کمیسیونهای برنامهداری و دارائی مجلسین خواهد رسید.

برای اجرای مفاد این تبصره آئین نامه خاص تهیه شده و بتصویب رسید که ضمناً در ماده ۷ این آئین نامه این مطلب را ملاحظه میکنید در مناطق مورد نظر شبکه هماهنگک درمانی کشور که گروههای پزشکی طرف یکسال پس از اعلام امر توسط وزارت بهداشت داوطلب اخذ وام جهت ایجاد بیمارستان در آن نگردند اعتبارات بصورت کمک بلاعوض در اختیار انجمنهای بهداشتی و در صورت نبودن انجمن در اختیار مؤسسات خیریه باین منظور گذارده خواهد شد. سؤالیکه من بمقام محترم ریاست تقدیم کرده بودم مبنی بر این است که از برنامه های وام گروههای پزشکی در سراسر کشور تاکنون چه مقدار اجرا شده است و بخصوص در همین توضیحیکه در کتاب برنامه داده شده این مطلب ملاحظه میشود در صورتیکه در دو سال اول دوره برنامه چهارم پیشرفت این برنامه رضایتبخش باشد و اعتبار منظور شده جذب گردد، تعداد تخمینی که از طریق اعطای وام بوجود خواهد آمد بدو برابر افزایش داده خواهد شد. البته اگر این فعالیت ثمر بخش باشد امید میرود این چهار هزار تخت بهشت هزار بالا برود بنابراین قسمت اول سؤال اینجا است که از این اعتبار تا کنون چه مبلغ داده شده است و ثانیاً اعتباری که بشهرستانهای استان آذربایجان غربی اختصاص داده شده بویژه مهاباد چقدر است و ثالثاً در بعضی جاها که اعلام نشده است بجه دلیل اعلام نشده و کی اعلام میشود البته این توضیح در باره سؤال بود اگر تذاکراتی بود بعداً بعرض میرسانم.

رئیس - آقای دکتر مرشد بفرمائید.

دکتر مرشد (معاون وزارت بهداشت) - با اجازه مقام محترم ریاست خوشبختانه همکار محترم جناب آقای دکتر عاملی خودشان سؤالشان را تکرار فرمودند و بنابراین بنده کمتر وقت آقایان را میگیرم. در پاسخ سؤال جناب آقای دکتر عاملی باستحضار نمایندگان محترم میرساند که:

آئین نامه اجرائی تبصره ماده ۱۹ قانون برنامه عمرانی موضوع اعطای وام جهت خدمات درمانی در تاریخ اول مرداد ۱۳۴۷ بتصویب کمیسیونهای زیربط مجلسین

رسید و در تاریخ پنجم همان ماه وزارت بهداشتی ابلاغ گردید. اجرای آئین نامه مزبور مستلزم تمهید مقدمات و طی مراحل تشریفاتی بوده که خوشبختانه قسمت عمده آن بشرح زیر انجام شده است.

اولاً - در اجرای تبصره ماده ۲ و بند ۵ ماده ۵ و بند الف ماده ۶ دستورالعمل لازم در مورد ضوابط مربوط به رسیدگی به تقاضاها و استانداردها و تجهیزات تهیه شده است.

ثانیاً - برای تعیین بانک عامل و قبول عاملیت مذکور با بانکهای مرکزی و رهنی در جریان میباشد.

ثالثاً - کمیسیون اعطای وام موضوع ماده ۶ آئین نامه تعیین و مرتباً تشکیل شده است.

رابعاً - رسیدگی به تقاضاها و صلاحیت متقاضیان انجام شده است.

خامساً - برای اطلاع عموم پزشکان داخل و خارج کشور در نیمه مهرماه ۱۳۴۷ آگهی لازم بشرح زیر صادر شده است:

وزارت بهداشتی برای پرداخت وام جهت ایجاد مراکز درمانی درخواست میدهد. گروههای پزشکی داوطلب میتوانند در تهران به اداره کل طرح و برنامه های این وزارتخانه و در شهرستانها به اداره کل بهداشتی استانها و فرمانداریهای کل مراجعه کنند و تقاضای خود را تسلیم دارند. این وامها از محل اعتبارات عمرانی برنامه چهارم آبادانی کشور و بمنظور توسعه امور درمانی در سراسر مملکت پرداخت میشود.

خوشبختانه با آگهی مزبور و ابلاغ آن از طریق سفارتخانه های شاهنشاهی به پزشکان ایرانی ساکن خارج از کشور تاکنون جمعاً ۵۸ درخواست گروه پزشکی از داخل و خارج کشور از جمله آذربایجان غربی واصل گردیده و از این ۵۸ درخواست گروه پزشکی ۳۲ درخواست واجد شرایط لازم تشخیص داده شده است که قبلاً کمیسیون اعطای وام تصمیم نهائی در باره پرداخت وام بآنها اتخاذ خواهد نمود. باین ترتیب ملاحظه میفرمائید که طی چند ماهی که از ابلاغ آئین نامه گذشته است اقدام لازم برای تهیه مقدمات اعطای وام به پزشکان داخل و خارج کشور بعمل آمده است و امیداست بزودی پرداخت وام شروع گردد.

در مورد قسمت سوم سؤال نماینده محترم باستحضار میرساند که آگهی اختصاصی در شهرستانها برای اجرای ماده ۷ آئین نامه موکول بانجام تشریفات فوق الذکر و تأمین اعتبار لازم در هر سال میباشد و آگهی هم که قبلاً در یکی از استانها صادر شده است مشمول همین جریان کلی خواهد بود و بدیهی است که احتیاجات هر يك از استانها و شهرستانها در قالب شبکه درمانی و بهداشتی کشور بررسی شده و متدرجاً با تأمین اعتبارات لازم در طول برنامه چهارم و باز غایت الاهم و فلاحه اعلام خواهد گردید و شهرستان مورد سؤال نماینده محترم هم در صورت وجود شرایط مشمول همین وضع خواهد بود.

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - در اینجا اجازه میخوام اول علت

اینکه تاکنون برشم این سؤال را تقدیم کنم این است که در برنامه عمرانی سوم کشور برای شهرستان مهاباد يك بیمارستان ۵۰ تخت خوابی در نظر گرفته بودند که کار ایجاد این بیمارستان بمرحله ای رسید که برای آن دستور دادند زمین تهیه بشود و بر اثر اختلافاتی که در محل برای زمین بیمارستان پیش آمد این کار مدتی بعهده تعویق افتاد و در همین مدت تغییراتی که در قصول برنامه عمرانی سوم داده شد باستان آذربایجان غربی ابلاغ کردند که موقتاً از ساختن این بیمارستان خودداری کنند و در نتیجه بر اثر پاره ای از اختلافات محلی ساختمان این بیمارستان بعهده تعویق افتاد تا سال گذشته از طرف جناب آقای نخست وزیر آقای بهادری مأموریتی پیدا کردند بشهرستانهای غربی مسافرت کنند مشکلات را بررسی نمایند بر اثر مراجعات مردم و مطالعات خود آقای بهادری عقیده پیدا کردند که وجود این بیمارستان در نهایت ضرورت هست این موضوع را مطرح کردند و قرار شد وزارت آبادانی و مسکن باینکار اقدام کند در همان موقع منم بر اثر وظیفه خودم برای اینکه در جریان کار باشم و ببینم که این بیمارستان کی ساخته خواهد شد به وزارت آبادانی و مسکن مراجعه کردم در آنجا متوجه شدم که به دستور وزارت بهداشتی و در اثر تغییر سلیقه وزارت بهداشتی از ساختمان این بیمارستان جلو گیری بعمل آمده است وقتی مراجعه کردم

بوزارت بهداشتی با استدلالهای مخصوص اظهار داشتند که ما این بیمارستان را دیگر نمیخواهیم بسازیم. گفتیم چرا گفتند برای اینکه طرحی در دست تهیه است و میخواهیم گروههای پزشکی بوجود بیاوریم و باین گروهها وام بدهیم چون آنطور که ما حساب کرده ایم این گروهها خیلی بهتر خدمت خواهند کرد. البته چون در آن موقع برنامه عمرانی چهارم در شرف تقدیم بمجلس شورای ملی بود ما هم صبر کردیم که ببینیم این برنامه چطور میتواند مشکل مردم مهاباد را رفع بکند و آنها را از داشتن يك بیمارستان ضروری برخوردار نماید شاید قريب يكسال است از مدت اجرای برنامه عمرانی چهارم میگذرد و بطوریکه ملاحظه میفرمائید آنچه که من بربوط با اجرای این مقررات میشود دره مرداد ماه به وزارت بهداشتی ابلاغ شده است در واسط مهرماه تصمیم گرفتند اعلام بکنند در سراسر کشور با کمال تعجب مشاهده میکنیم که در روز ۲۸ شهریور ۱۳۴۷ دو شهرستان با معضای اداره بهداشتی مقررات اجرای این قانون را در مورد خودشان اعلام میکنند برای من شاید مثل همه همکاران معلوم نشد که چرا برای این دو شهرستان مقررات چیز دیگری است و چه اولویتی این شهرستانها داشتهاند و آن شهرستان که در برنامه سوم برای آن بیمارستان منظور گردیده فاقد این اولویت است بهرحال در نامه ای که من از بهداشتی شهرستان مهاباد دارم بتاريخ ۳/۹/۴۷ این قسمت را ملاحظه میفرمائید نوشته است که در مورد وام بوسیله انجمن بهداشتی بیمارستان مهاباد در کانون دستوری از طرف وزارت متبوعه به این اداره واصل نشده و اصولاً از جریان بی اطلاع میباشد و به این ترتیب ملاحظه می کنید آنچه که مهاباد در برنامه سوم داشته است و قاعدتاً اگر هم بدلیل خاصی بعهده تعویق افتاده باید باین شهرداری شود اساساً از برنامه این شهرداری حذف شده و آنچه را که به آن حواله دادند یعنی وامهای خصوصی این وامها تا تاریخ ۹/۳ حتی بهداشتی شهرستانها ابلاغ نشده است که در این مورد اعلام کنید چون اطمینان من این است چنانچه اعلام هم کنند در این مدت يكسال قطعاً گروه پزشکی که حاضر باشد با این شرایط بشهرستان مهاباد برود و بیمارستان را بر بکند پیدا نخواهد شد و

تنها امید ما این است که این اعتبار در اختیار انجمن بهداشتی گذاشته شود شاید از این زمان ما بتوانیم دارای يك بیمارستان بشویم بنابراین با توضیحاتیکه بعرض رساندم متأسفانه پاسخ ایشان از اینجست که تخصیص اعتبار بین شهرستانها معلوم نیست و چرا بعضی شهرستانها این اعتبار داده شده و به آنجا اینکه برنامه سوم تأیید کرده خود مقامات وزارت بهداشتی قبول داشتند که دانه نشده به این دلایل من نمیتوانم پاسخ را پاسخ قانع کننده ای بشناسم و از آنجا که این مسئله مربوط است تمام شهرستانهای کوچک که شاید تمام برنامه های بیمارستانها در تمام شهرستانهای کوچک را متوقف کرده اند باین دلیل که میخواهند بگروههای خصوصی وام بدهند که این گروههای خصوصی در وضع حاضر بنا به اظهار جناب آقای دکتر مرشد ۵۸ پیشنهاد رسیده که از این ۵۸ پیشنهاد ۳۲ پیشنهاد مورد توجه قرار گرفته یعنی تمام امید کشور بخشها و شهرستانهای کوچک و کوچک موکول به تصمیم همین ۳۲ گروه پزشکی است و بنظر من يك مسئله عمومی است و حالا که سال اول برنامه است باید مورد توجه قرار بگیرد و بالاخره بقیه تکلیف برنامه های پزشکی و خدمات درمانی در شهرهای کوچک چیست چون این برنامه متأسفانه در طی سال اول برنامه که میشود گفت نقطه متصل این برنامه است مقرون به توفیق و موفقیت نبوده بنابراین تقاضای من این است که همکاران محترم اجازه بفرمایند که برای رسیدگی بیشتر در این باره در کمیسیون رسیدگی به استیالات رسیدگی بشود قیوتاً ما شاید برای مردمانی نظیر مردمان مهاباد تصمیم سودمندی بگیریم، عرضی ندارم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر مرشد فرمایشی دارید بفرمائید. دکتر مرشد (معاون وزارت بهداشتی) - فقط خواستم با اجازه مقام ریاست بعرض نماینده محترم برسانم هنوز برای هیچکدام از شهرستانها اعتبارات لازم تأمین نشده و مورد رسیدگی است.

رئیس - بنده تصور نمیکنم این موضوع در صلاحیت کمیسیون رسیدگی استیالات باشد چون کار خلافی نشده است منتهی آقای دکتر عاقلی نظرشان این است که برای

شهرستانها تصمیم فوری تری بگیرند این مورد را بهتر است کمیسیون بهداشتی با کمیسیون برنامه مطالعه کند که نظرشان تأمین بشود اگر اجازه بفرمائید در کمیسیون برنامه من از آقای دکتر المونی خواهش میکنم که مورد رسیدگی قرار بدهند (صحیح است).

۹- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۹۹

روز سه شنبه ۱۳۴۷/۱۰/۱۳

۱- گزارش شور دوم تشکیل سازمانهای عمران

کشاورزی.

شماره چاپ ۶۳۱

۲- گزارش شور اول اصلاح ماده ۳ قانون حفظ

امنیت اجتماعی.

شماره چاپ ۶۳۳

۳- گزارش کمیسیونها راجع به تشکیل هیئت امنای

دانشسرای عالی.

شماره چاپ ۶۳۴

۴- گزارش کمیسیونها راجع به تشکیل هیئت امنای

هنر سرباعالی.

شماره چاپ ۶۳۵

۵- گزارش شور اول الحاق يك تبصره بماده ۶۵

قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

شماره چاپ ۶۳۶

۶- گزارش شور اول اصلاح ماده قانون استخدام

نیروهای مسلح شاهنشاهی.

شماره چاپ ۶۳۷

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز

را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت نه صبح روز سه شنبه

خواهد بود.

(چهار و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی